

CEPA CALVIÀ

**PROGRAMACIÓ DEL CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ
CURES AUXILIARS D'INFERMERIA**

CURS 2021/2022

1.	INTRODUCCIÓ	4
2.	OBJECTIUS PROPOSATS PER AL CURS. INDICADORS D'ASSOLIMENT EN RELACIÓ ALS RESULTATS GLOBALS.....	5
3.	MESURES DE PLANIFICACIÓ ORGANITZATIVA COVID CURS 2021-2022.....	6
4.	OBJECTIUS GENERALS DE CICLE.....	9
5.	OPERACIONS ADMINISTRATIVES I DOCUMENTACIÓ SANITÀRIA	10
5.1	Objectius del mòdul.....	10
5.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	10
5.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	10
5.4	Distribució de continguts	12
6.	TÈCNiques BÀSIQUES D'INFERMERIA	14
6.1	Objectius	14
6.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	14
6.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	15
6.4	Distribució de continguts	18
7.	HIGIENE DEL MEDI HOSPITALARI I NETEJA DE MATERIAL.....	20
7.1	Objectius	20
7.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	20
7.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	21
7.4	Distribució de continguts	22
8.	PROMOCIÓ DE LA SALUT I SUPORT PSICOLÒGIC AL PACIENT	24
8.1	Objectius	24
8.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	24
8.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	24
8.4	Distribució de continguts	26
9.	TÈCNiques D'AJUDA ODONTOLÒGICA-ESTOMATOLÒGICA.....	28
9.1	Objectius	28
9.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	28
9.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	28
9.4	Distribució de continguts	30
10.	FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL	32
10.1	Objectius	32
10.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	32
10.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	33
10.4	Distribució dels continguts	34
11.	RELACIONS A L'ENTORN DE TREBALL.....	35
11.1	Objectius	35
11.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	35
11.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	35

11.4	Distribució de continguts	37
12.	FORMACIÓ EN CENTRES DE TREBALL	38
12.1	Objectius	38
12.2	Relació entre objectius del cicle i mòdul.....	38
12.3	Relació entre objectius i criteris d'avaluació.....	38
12.4	Distribució de continguts	40
12.5	Programa formatiu.....	42
12.6	Requisits d'accés a les pràctiques formatives	42
12.7	Períodes i jornades de realització.....	42
12.8	Tipologia dels centres de treball i característiques del sector productiu/serveis. Rotació en diversos centres de treball	43
12.9	Criteris de qualificació	43
12.10	Tutories d'FCT. Seguiment i periodicitat	44
12.11	Recuperació de les pràctiques	44
12.12	Usuaris de l'aplicació informàtica per a la gestió de les pràctiques formatives	44
12.13	Protocol d'actuació davant accidents	45
12.14	Observacions.....	46
13.	SEQUENCIACIÓ DELS CONTINGUTS.....	46
13.1	Operacions administratives i documentació sanitària.....	46
13.2	Tècniques bàsiques d'infermeria	47
13.3	Higiene del medi hospitalari i neteja del material	48
13.4	Promoció de la salut i suport psicològic al pacient	49
13.5	Tècniques d'ajuda odontològica-estomatològica.....	50
13.6	Formació i orientació laboral.....	51
13.7	Relacions a l'entorn de treball.....	52
14.	CONTINGUTS CONCEPTUALS, PROCEDIMENTALS I ACTITUDINALS	53
15.	ENSENYAMENTS MÍNIMS	53
16.	MÈTODES PEDAGÒGICS.....	54
16.1	Estratègies metodològiques que s'han de tenir més en compte.....	55
16.2	Activitats d'ensenyament/aprenentatge	56
➤	Activitats que s'han de realitzar a classe	57
➤	Activitats que s'han de realitzar a casa	57
16.3	Observacions.....	58
17.	AVALUACIÓ	59
17.1	Sistemes d'avaluació.	59
17.2	Instruments que s'han d'aplicar.....	60
	Tant presencialment com On-line	60
17.3	Criteris de qualificació	61
17.4	Sistema de recuperacions i promoció	65
18.	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	67
18.1	Adaptacions curriculars	68
19.	ORDENACIÓ ACADÈMICA.....	69
20.	FUNCIONAMENT DEL DEPARTAMENT	70

20.1	Membres del departament.....	70
20.2	Repartiment de mòduls.....	70
20.3	Reunions de departament	71
20.4	Relacions amb altres Departaments.....	71
20.5	Avaluació de la pràctica docent	71
21.	RECURSOS I MATERIAL DIDÀCTIC. UTILITZACIÓ DE LES TIC. COMPETÈNCIA DIGITAL.	72
21.1	Tipus de material que s'ha d'emprar	73
21.2	Llibres de text recomanats als alumnes	74
22.	ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.....	75
22.1	Observacions.....	75

1. INTRODUCCIÓ

La programació en la formació professional ha de ser l'eina didàctica fonamental que faciliti i articuli el procés d'ensenyament/aprenentatge orientat a la capacitació per el desenvolupament qualificat d'una professió, l'accés al treball i la participació activa en la vida social, cultural i econòmica de l'alumnat des de l'aprenentatge dels continguts específics dels diferents mòduls que conformen un cicle formatiu.

La font fonamental d'elaboració curricular d'aquesta programació didàctica són els Reials Decrets 546/1995 i 558/1995, de 7 d'abril, publicats en el Butlletí Oficial de l'Estat els dies 5 i 6 de juny de 1995 respectivament, pels quals s'estableixen els corresponents ensenyaments mínims i el currículum del Cicle Formatiu de Grau Mitjà del Títol de Tècnic en Cures Auxiliars de Infermeria.

Els requeriments generals de qualificació professional i els nivells de competència que li seran requerits en situacions de treball per part del sistema productiu al Tècnic en Cures Auxiliars d'Infermeria, apareixen recollits breument a l'enunciat de la **Competència General** del present Cicle Formatiu de Grau Mitjà:

“ Proporcionar cures auxiliars al pacient / client i actuar sobre les condicions sanitàries del seu entorn com a membre d'un equip de infermeria en els centres sanitaris d'atenció especialitzada i d'atenció primària, sota la dependència del diplomad de infermeria i, en el seu cas, com a membre d'un equip de salut en l'assistència sanitària derivada de la pràctica del exercici liberal, sota la supervisió corresponent.”

Així doncs, la filosofia seguida per l'elaboració de la present programació, serà la d'obtenir com objectiu final, que l'alumne adquireixi aquesta competència.

El CEPA s'ubica en una zona turística amb un entorn socioeconòmic immediat centrat en l'hoteleria. Les característiques i particularitats que podem remarcar de l'alumnat que cursaria el Cicle Formatiu i les quals, sens dubte, determinaran la pràctica docent, són:

- La gran diferència d'edat i per tant, de maduresa, entre els alumnes d'un mateix grup i entre els diferents grups.

- El diferent nivell d'estudis previs de l'alumnat d'un mateix grup (estudis primaris, graduat escolar, graduat en ESO, titulat en FP1, titulat en batxillerat) i entre els grups.
- La diferència d'interessos i motivacions.
- Les càrregues familiars i laborals dels alumnes més madurs.
- La temporalitat laboral d'una zona turística.

Per això, i adaptant-se a la realitat i característiques pròpies d'un centre d'adults, els vuit mòduls professionals que conformen el present Cicle Formatiu de 1400 hores, s'imparteixen en dues modalitats diferenciades tant en l'horari com en la temporització:

- El grup A i D en horari de matí i temporització ordinària (amb una durada d'un curs escolar sencer -grup A- més un trimestre -grup D- per fer les pràctiques a empreses).
- Els grups B i C en horari d'horabaixa i temporització especial, per adaptar-se a les necessitats particulars que presenten els alumnes d'un centre d'adults (amb una durada de dos cursos escolars complets amb un grup de primer curs i un de segon diferenciats)

2. OBJECTIUS PROPOSATS PER AL CURS. INDICADORS D'ASSOLIMENT EN RELACIÓ ALS RESULTATS GLOBALS

El departament de sanitària es proposa per aquest curs, sempre tenint en compte les dades recollides a la memòria del curs 2020-2021, el següents objectius:

- Mantenir entre un 50% i un 60% el percentatge d'alumnes que promocionin als grups A i B (1r curs de matí i horabaixa)
- Mantenir per damunt del 80% el percentatge d'alumnes que titulin als grups C (2n d'horabaixa) i D (FCT 1r trimestre)
- Mantenir entre el 40%-50% de titulats en relació amb els alumnes que iniciaren els estudis
- Aconseguir una taxa d'abandonament inferior al 40%

Els indicadors d'assoliment, les accions i mesures per a la seva consecució i els objectius específics per al curs en l'àmbit pedagògic, organitzatiu i de gestió queden especificats i reflectits en la PGA

3. MESURES DE PLANIFICACIÓ ORGANITZATIVA COVID CURS 2021-2022

Aquest curs s'ha de garantir la presencialitat però les programacions didàctiques s'han de poder adaptar a les diverses situacions que es puguin produir durant el curs, d'acord amb la Resolució conjunta del conseller d'Educació i Formació Professional i de la consellera de Salut i Consum de 4 de juny de 2021 per la qual s'aproven les mesures excepcionals per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 durant el curs 2021-2022 i la Resolució conjunta del conseller d'Educació i Formació Professional i de la consellera de Salut i Consum de 10 de setembre 2021 per la qual es modifica la anterior.

Segons els nivells d'alerta ens trobarem diferents escenaris:

- A. L'Escenari de nova normalitat (nivell d'alerta 0) i nivells d'alerta 1 i 2. Es caracteritza per:
- Ensenyament presencial.
- B. L'escenari dels nivells d'alerta 3 i 4. Es caracteritza per:
- Ensenyament semipresencial
 - Ensenyament a distància per si es dona el cas excepcional que s'hagi de suspendre l'activitat lectiva presencial.
 - Horari setmanal de classes totals o parcials en streaming

Escenari de nova normalitat (nivell d'alerta 0) i nivells d'alerta 1 i 2

És l'escenari a partir del qual s'ha d'organitzar l'inici de curs amb caràcter general.

En aquest escenari les classes són presencials per a tot l'alumnat, i s'han de prendre les mesures de prevenció, contenció i higiene que es determinen en aquest protocol. El curs s'ha de dur a terme amb les ràtios legalment establertes, sempre d'acord amb les recomanacions del Ministeri d'Educació i Formació Professional i del Ministeri de Sanitat, i amb els protocols específics de seguretat.

L'alumnat en aïllament domiciliari o en quarantena domiciliària podrà seguir les activitats educatives, sempre que el seu estat de salut ho permeti, per via telemàtica

Escenari de nivells d'alerta 3 i 4

En aquest escenari, les ràtios d'alumnes per grup s'establiran de forma que es pugui mantenir una distància de seguretat d'un metre i mig en tot moment i es procurarà que amb caràcter general es trobin entorn als catorze alumnes per grup, en funció de l'espai disponible.

S'ha de procurar que els alumnes ocupin sempre el mateix lloc dins les aules.

El departament adoptarà un sistema d'ensenyament semipresencial, amb assistència de l'alumnat en dies alterns, per tal de garantir el manteniment de la distància de seguretat i la disminució de ràtios.

Organització:

- Les classes seguiran el mateix horari que a l'escenari de nova normalitat.
- En els Cicles formatius si la matrícula d'alumnes supera els catorze alumnes es dividirà el grup en dos per ordre alfabètic. En cap cas es podrà superar l'aforament permès a l'aula per aquest escenari.
- Si es fa una divisió en subgrups aquests assistiran presencialment a classe en dies alterns i rotant per setmanes. Aquesta distribució dels grups quedarà reflectida a un calendari que es lliurarà als alumnes trimestralment. Cada subgrup tindrà un tutor/a propi, sempre que hi hagi disponibilitat de professorat.
- Les metodologies d'ensenyament seran les següents:
 - a) El professorat desenvoluparà la classe a l'aula amb normalitat amb el grup que assisteixi de manera presencial i establirà una videoconferència amb l'alumnat que és a casa mitjançant l'aplicació de Meet (Eines Google) de manera que puguin seguir la classe a distància.
 - b) S'organitzaran les activitats no presencials de manera asincrònica, és a dir es programaran activitats no presencials i/o en línia adreçades al grup que aquell dia no assisteix presencialment a classe.
- Aquelles activitats que requereixen d'equipament del centre educatiu i aquelles competències que no puguin simular-se mitjançant activitats en línia, han de prioritzar-se en l'ensenyament amb aprenentatge presencial.

Suspensió total de l'activitat lectiva presencial (excepcional).

En aquest escenari es planteja la suspensió de les activitats lectives presencials i, per això, l'ensenyament s'haurà de dur a terme amb tots els alumnes a distància. L'objectiu principal en aquest escenari serà mantenir la funció educativa del centre.

El pas d'un escenari a un altre vindrà determinat per l'evolució de la pandèmia, d'acord amb el que estableixin les autoritats sanitàries en cada moment.

Així mateix si les autoritats sanitàries estableixen directrius diferents que suposin altres escenaris distints d'aquests tres plantejats, caldrà adaptar-los i redefinir-los.

Organització

- El desenvolupament de les activitats pedagògiques es seguirà fent mitjançant les plataformes **Moodle** (i Classroom en alguns casos).
- De manera periòdica el professorat programarà videoconferències amb l'alumnat (**Google Meet**) per tal de realitzar un seguiment adequat.
- Els professors facilitaran material per poder seguir avançant amb el temari.
- Periòdicament, es demanarà a l'alumnat que lliuri tasques de cada un dels mòduls.
- El professorat farà un seguiment de les tasques que lliuri l'alumnat.
- Es reservarà, per al moment que es pugui retornar al centre educatiu, la realització de les activitats pràctiques i activitats que requereixen d'equipament específic.
- Es prioritzarà que les proves d'avaluació siguin presencials una vegada es retorni a la presencialitat, sempre seguint les indicacions de les autoritats competents.

4. OBJECTIUS GENERALS DE CICLE.

L'objectiu prioritari en els cicles formatius és integrar les actituds que permetin a l'alumne adaptar-se a la situació laboral amb què es trobarà i, des d'una perspectiva polivalent, proporcionar les eines tècniques i humanes que garanteixin la seva inserció de la manera més eficaç possible.

Els objectius generals del cicle formatiu de cures auxiliars d'infermeria són els següents:

A. Proporcionar cures sanitàries a pacients/clients aplicant tècniques bàsiques d'infermeria
B. Instrumentar i auxiliar tècnicament en intervencions odontoestomatològiques
C. Obtenir registres de les constants vitals de l'organisme i representar-les gràficament en el suport documental adequat
D. Reconèixer i seleccionar el material, instrumental i equip necessari per la correcta ajuda en consulta o serveis sanitaris
E. Seleccionar i en el seu cas aplicar tècniques de protecció i prevenció d'infeccions hospitalàries i de manteniment de la higiene i comoditat dels pacients
F. Participar activament en el desenvolupament de programes de salut i actuar com agent sanitari, transmissor al públic en general de missatges saludables
G. Comprendre i explicar els diferents estats anímics que experimenten els pacients en situacions especials i afavorir el més possible l'objectiu d'humanització de l'assistència
H. Aplicar tècniques de primers auxilis i cures sanitàries davant diferents situacions d'urgència
I. Realitzar tècniques d'higiene del medi hospitalari i domiciliari en els seus aspectes sanitaris
J. Aplicar adequadament les tècniques de neteja i esterilització dels medis materials al seu càrrec
K. Assistir en la toma i efectuar el revelat de radiografies de la cavitat bucal
L. Descriure i comprendre l'estructura del sistema públic de salut i distingir els nivells i tipus d'assistència que ofereix
M. Aplicar tècniques de gestió administrativa i d'elaboració de documents mercantils en consultes sanitàries privades
N. Comprendre i, en el seu cas, transmetre missatges tècnics en el llenguatge propi del sector sanitari
O. Comprendre el marc legal, econòmic i organitzatiu que regula i condiona la seva activitat professional, identificant els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals

5. OPERACIONS ADMINISTRATIVES I DOCUMENTACIÓ SANITÀRIA

5.1 Objectius del mòdul

1. Relacionar els diferents tipus de documentació clínica amb les seves aplicacions i descriure els mecanismes de tramitació i maneig dels mateixos en funció del tipus de servei o de la institució sanitària
2. Seleccionar tècniques d'emmagatzemar, distribució i control d'existències de medis materials que permetin el correcte funcionament d'una unitat, un gabinet o servei d'atenció a pacients
3. Elaborar pressuposts i factures detallades de la intervenció/actes sanitaris, i relacionar el tipus d'acte sanitari amb la tarifa i tenir en compte les normes de funcionament definides

5.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1												X	X	X	X
2													X	X	X
3													X	X	X

5.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació.

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Interpretar documents de citació assenyalant el procediment adient per a realitzar-la, en funció dels serveis o unitats de diagnòstic.
	Enumerar els ítems de la identificació personal, de la institució i dels serveis de referència que són necessaris omplir per citar o sol·licitar proves complementàries als pacients.
	Descriure l'estructura dels documents i els codis a l'ús per a realitzar el registre de documents sanitaris, precisant el mecanisme de circulació de la documentació en institucions sanitàries.
	Explicar el significat i l'estructura d'una història clínica tipus, i descriure l'estructura i la seqüència lògica de "guarda" de documents i proves diagnòstiques.
	Realitzar esquemes de les institucions sanitàries, orgànicament i jeràrquicament, i descriure les seves relacions i les seves dependències, tant internes com generals o de l'entorn.
	Analitzar manuals de normes internes i identificar i descriure les que fan referència al desenvolupament de la seva activitat professional.

2	Explicar els mètodes de control d'existències i les seves aplicacions per a la realització d'inventaris de materials.
	Explicar els documents de control d'existències de magatzem, i associar cada tipus amb la funció que desenvolupi en el funcionament del magatzem.
	Descriure les aplicacions que els programes informàtics de gestió de consultes sanitàries tenen pel control i gestió del magatzem.
	En un supòsit pràctic de gestió de magatzem sanitari (consulta/servei) degudament caracteritzat: <ul style="list-style-type: none"> Identificar les necessitats de reposició d'acord amb el supòsit descrit Efectuar ordres de comanda, i precisar el tipus de material i el/la agent/unitat subministradora Introduir les dades necessàries pel control d'existències a la base de dades Especificar les condicions de conservació del material, en funció de les seves característiques i de les seves necessitats d'emmagatzematge
3	Explicar quins són els criteris mercantils i els elements que defineixen els documents comptables d'ús comú en clíniques d'atenció sanitària.
	Descriure el funcionament i les prestacions bàsiques dels programes informàtics aplicats a l'elaboració de pressuposts i factures.
	Enumerar les normes fiscals que han de complir aquest tipus de documents mercantils.
	En un supòsit pràctic de facturació, degudament caracteritzat: <ul style="list-style-type: none"> Determinar les partides que deuen ser incloses en el document (pressupost o factura) Realitzar els càlculs necessaris per determinar l'import total i el desglossament correcte, i complir les normes fiscals vigents Confecionar adequadament el document, pressupost o factura, segons el supòsit definit

5.4 Distribució de continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització aproximada (hores)
<p>1. Organització sanitària</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estructura del sistema sanitari públic a Espanya • Nivells d'assistència i tipus de prestacions • Estructures orgàniques i funcionals. • Tipus d'institucions sanitàries: públiques i privades • Salut pública. Salut comunitària. Indicadors de salut • Evolució històrica de la infermeria. • El procés d'atenció en infermeria. Pla de cures 	X	18
<p>2. Documentació sanitària</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documentació clínica: <ul style="list-style-type: none"> - Tipus de documents: intrahospitalaris , extrahospitalaris i intercentres. - Utilitats i aplicacions - Criteris per emplenar els documents - Mètodes de circulació de la informació • Documentació no clínica: <ul style="list-style-type: none"> - Tipus de document: intrahospitalaris, extrahospitalaris i intercentres. - Utilitats i aplicacions. - Criteris per emplenar els documents. - Mètodes de circulació de la informació 		15
<p>3. Gestió d'existències i inventaris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemes d'emmagatzematge: avantatges i inconvenients • Classificació de medis materials sanitaris: criteris • Mètodes de valoració de existències Elaboració de fitxes de magatzem • Inventaris: classificació i elaboració • Normes de seguretat i higiene aplicades en magatzems de centres sanitaris 	X	12

<p>4. Tractament de la informació / documentació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documentació relativa a operacions de compra-venda: • Propostes de comanda. • Albarans • Factures • Notes d'abonament / càrrec • Requisits legals per emplenar documents • Règims d'aplicació de l'IVA 		10
<p>5. Aplicacions informàtiques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilització d'aplicacions informàtiques de gestió i control de magatzem, facturació i gestió econòmica. • Utilització de paquets informàtics per a la gestió del fitxer de pacients, històries clíniques, etc. 		10
Total hores		65

6. TÈCNiques BÀSIQUES D'INFERMERIA

6.1 Objectius

1. Analitzar els requeriments tècnics necessaris per a realitzar la higiene personal d'un pacient/client en funció de l'estat i/o situació del mateix.
2. Adaptar els protocols de trasllat, mobilització i deambulació d'un pacient/client en funció de l'estat i necessitats del mateix.
3. Analitzar els requeriments tècnics necessaris per a facilitar l'observació i/o exploració mèdica d'un pacient en funció del seu estat o condicions físiques.
4. Interpretar ordres de tractament, precisant la via d'administració i el material a utilitzar en funció de la tècnica demandada.
5. Analitzar les indicacions quant a l'administració de dietes, proposant i aplicant, en el seu cas, la tècnica d'ajut a la ingesta més adequada en funció del grau de dependència.
6. Analitzar les tècniques d'assistència sanitària d'urgència determinant la més adequada en funció de la situació i grau d'aplicabilitat.

6.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	X														X
2	X														X
3			X												X
4								X							X
5	X														X
6								X							X

6.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Explicar els productes, materials i utensilis d'ús comú en les distintes tècniques d'higiene personal.
	Precisar les cures higièniques requerides per un pacient, explicant els criteris de selecció de les tècniques en funció de l'estat i les necessitats del mateix.
	Explicar els criteris que permeten classificar els pacients en els graus de baix i mitjà nivell de dependència física.
	Descriure els procediments de bany i rentat del pacient, precisant els materials necessaris per la seva realització en funció de l'estat i necessitats del mateix.
	Descriure els procediments de recollida d'excretats, precisant els materials necessaris per la seva realització en funció de l'estat i necessitats del mateix.
	Assenyalar la seqüència d'activitats a realitzar per que pugui ser traslladat, convenientment, un cadàver al tanatori.
	Descriure els procediments d'amortallament de cadàvers, precisant els materials i productes necessaris per la seva correcta realització.
	Registrar en el suport adequat les incidències ocorregudes durant l'execució de les tècniques.
	<p data-bbox="355 1012 1145 1043">En un cas pràctic d'higiene personal convenientment caracteritzat:</p> <ul data-bbox="403 1057 1423 1223" style="list-style-type: none"> - Seleccionar els medis materials que s'utilitzaran en funció del cas. - Realitzar tècniques de bany parcial, bany total, rentat de cabells i de boca i dents. - Efectuar la recollida d'excretes amb utilització de cunya i/o botella. - Efectuar les tècniques d'amortallament.
	2
Explicar la tècnica idònia de trasllat d'un pacient en funció de l'estat i condicions del mateix, explicant els criteris aplicats per la seva adaptació.	
Descriure el contingut de la documentació clínica que ha d'acompanyar al pacient en el seu trasllat	
Explicar la tècnica idònia de mobilització d'un pacient en funció de l'estat i condicions del mateix, explicant els criteris aplicats per a la seva adaptació	
Explicar els mecanismes de producció de les úlceres per pressió i els llocs anatòmics d'aparició més freqüent	
Explicar les principals mesures preventives per a evitar l'aparició d'úlceres per pressió i assenyalar els productes sanitaris pel seu tractament i/o prevenció	
Descriure els criteris que permetin detectar signes de canvi morbós en la pell de persones enllitades	

	<p>En un supòsit pràctic de mobilització/trasllat degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar els mitjans materials i productes que es van utilitzant - Informar al pacient sobre la tècnica que se li va a realitzar i la seva participació durant la mateixa - Efectuar maniobres de: incorporació, apropament al cantell del llit, col·locació en decúbit lateral i altres posicions anatòmiques - Efectuar trasllats en cadira de rodes, de llit a la llitera i viceversa (llençols d'arrossegament i varis assistents) i de cadira a llit
3	Explicar les propietats i les indicacions de les posicions anatòmiques d'ús més normalitzades per a l'observació i/o exploració de pacients, en funció de l'estat o condicions del mateix
	Explicar, i en el seu cas realitzar la preparació dels materials emprats en les distintes tècniques d'exploració mèdica
	Descriure els mitjans materials necessaris que hem de preparar per a una exploració mèdica, tenint en compte la posició anatòmica en que aquesta s'efectua
	Explicar les característiques fisiològiques de les constants vitals (pols, respiració, temperatura i pressió arterial), efectuant, en el seu cas, la seva mesura entre els alumnes
	Delimitar el llocs anatòmics més freqüents per a l'obtenció de cada una de les constants vitals i el material necessari per a la seva correcta realització
	<p>En un suposat pràctic de mesura de constants vitals degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar els mitjans necessaris per a l'obtenció dels valors de les constants vitals a mesura - Obtenir valors reals de temperatura, pressió sanguínia, freqüència cardíaca i respiratòria - Confecionar la gràfica de registre de constants vitals - Mesurar i anotar els valors obtinguts pel balanç hídric elaborant el registre gràfic oportú
4	Descriure les accions terapèutiques del fred i de la calor sobre l'organisme humà, explicant les seves indicacions
	Explicar les aplicacions terapèutiques de les tècniques hidrotermals, relacionant les característiques de les aigües mineromedicinals a les seves possibles indicacions
	Descriure les característiques anatomicofisiològiques de les vies més freqüents d'administració de fàrmacs
	Explicar les característiques dels materials necessaris per a l'administració de medicació a les distintes vies
	Explicar els procediments d'aplicació de tècniques en aerosol teràpia i oxigenoteràpia, així com els materials necessaris per a la seva correcta aplicació
	Descriure els principals riscos associats a l'administració de medicaments, en funció del tipus de fàrmac i de la via d'administració

	<p>En un suposat pràctic de tractament degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar ordres de tractament i seleccionar l'equip de material necessari per a la seva administració - Seleccionar el mètode d'aplicació de fred i calor, especificat en el supòsit - Preparar la medicació i fer el càlcul de la dosi a administrar - Realitzar l'administració de fàrmacs per via oral, rectal i tòpica - Realitzar l'administració d'ènemes - Aplicar tècniques de tractament d'aerosolteràpia i oxigenoteràpia - Complimentar, al seu nivell, el full de medicació amb dades suposades
5	Classificar els tipus d'aliments per les característiques bàsiques dels seus nutrients, explicant els seus principis immediats constitutius
	Descriure les característiques nutritives dels distints tipus de dietes: normals i especials (blanes, astringents, líquida d'exenció, absoluta, hipo i hipercalòrica)
	<p>En un suposat pràctic d'ajut a la ingesta degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificar els materials necessaris per a l'administració d'alimentació enteral i parenteral - Posicionar al pacient en la postura anatòmica adequada en funció de la via d'administració de l'aliment - Especificar les mesures higiènic-sanitàries que s'han de tenir en compte durant la realització de tècniques d'alimentació parenteral - Efectuar l'administració de menjar en distints tipus de pacients, relacionant els distints tipus de dieta en cada pacient i grau de dependència del mateix - Efectuar l'alimentació d'un pacient a través de sonda nasogàstrica - Complimentar plantilles de dietes segons les necessitats de cada pacient anotant la seva distribució i la necessitat o no d'ajut.
6	Explicar els signes i símptomes més comuns que produeixen els traumatismes: fractures, esquinç i luxacions, determinant les maniobres d'immobilització oportunes
	Descriure i posar a punt el material necessari per a realitzar embenaments i col·locar/aplicar fèrules
	Explicar els continguts i seqüències d'aplicació de les tècniques de reanimació cardiopulmonar
	Explicar els distints tipus de cremades en funció de la seva extensió i profunditat, descrivint les mesures d'assistència sanitària d'urgència més adequades per a cada una d'elles
	Explicar els distints tipus de ferides i classes d'hemorràgies, descrivint les maniobres d'actuació immediata en funció del tipus i situacions de les mateixes
	Precisar les variables que aconsella la realització d'un "torniquet" en una situació d'emergència
	Descriure el contingut mínim i les seves indicacions dels elements que ha de contenir generalment una farmaciola d'urgències
	Diferenciar les principal classes d'intoxicacions, els seus símptomes més representatius, enumerant les vies de penetració i mètodes d'eliminació

	<p>En un suposat pràctic de primers auxilis degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efectuar embenaments i fèrules simples - Executar maniobres de RCP - Efectuar maniobres d'immobilització de fractures de diversa localització (columna vertebral, membre superior, membre inferior i politraumatitzat) - Confeccionar el llistat bàsic de material i productes sanitaris que ha de contenir una farmaciola d'urgències - Efectuar maniobres d'inhibició de hemorràgies
--	--

6.4 Distribució de continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització aproximada (hores)
1. Models d'infermeria		5h
2. Cèl·lules i teixits <ul style="list-style-type: none"> • La cèl·lula • Fisiologia de la cèl·lula • Concepte de teixit • Nivells d'organització del éssers vius • Consideracions anatòmiques 		10h
3. Higiene i rentat del pacient <ul style="list-style-type: none"> • Principis anatomofisiològics i fonaments d'higiene corporal. • Tècniques a pacients enllitats. • Tècniques d'higiene capil·lar. 	X	40h
4. Mobilització, trasllat i deambulació de pacients <ul style="list-style-type: none"> • Principis anatomofisiològics de sosteniment i moviment • Tècniques de mobilització. • Tècniques de trasllat. • Tècniques de deambulació. • Úlceres per pressió: Etiologia, prevenció i tractament. 	X X X	65h
5. Preparació a l'exploració mèdica. Constants vitals <ul style="list-style-type: none"> • Principis anatomofisiològics de l'aparell cardiovascular i respiratori. Sistema nerviós. L'atenció a persones amb problemes en el S. nerviós. Sist. Endocrí. • Posicions anatòmiques. • Materials medicoquirúrgics d'utilització en exploració mèdica. 		70h

<ul style="list-style-type: none"> • Constants vitals: principis fonamentals, tècniques de presa de constants vitals i gràfiques de constants vitals i balanç hídric. 	X	
<p>6. Aparell urinari. Cures.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principis anatomofisiològics de l'aparell urinari. • Tècniques relacionades amb el pacient incontinent. • Tècniques de recollida de mostres d'orina. • Tècniques de depuració extrarenal. 	X	25h
<p>7. Aparell reproductor femení i masculí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principis anatomofisiològics de l'aparell reproductor. • Cures de la dona embarassada. • Cures del part. • Puerperi. 		20h
<p>8. Administració de medicació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principis de farmacologia general. • Vies d'administració de medicaments. • Anatomia i fisiologia de les zones anatòmiques utilitzades. • Tècniques de preparació de la medicació. • Tècniques d'administració de medicaments per via oral, rectal i tòpica. • Fred i calor. Indicacions i tècniques d'aplicació de fred i calor. • Procediments d'aplicació de tècniques hidrotermals. 	X	20h
<p>9. Principis de dietètica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dietètica. Principis fonamentals. Classes de dietes. • Anatomia i fisiologia de l'aparell digestiu. • Tècniques d'ajut i administració de menjar a pacients. • Alimentació enteral i parenteral. Principis fonamentals. • Alimentació per sonda nasogàstrica. 		20h
<p>10. Cures del pacient</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cures del neonat • Cures del pacient quirúrgic • L'ancià • El pacient terminal • Cures post mortem 		40h
<p>11. Primers auxilis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Criteris d'urgència i prioritat. • Principis anatomofisiològics aplicats als primers auxilis, definits en funció de les estructures anatòmiques 		35h

implicades. • Traumatismes: cremades i congelacions, ferides i hemorràgies i fractures, esquinços i luxacions. • Embenaments i immobilitzacions. • Tècniques de reanimació cardiopulmonar. Asfíxia. Aturada cardíaca. • Alteracions de la consciència. Reaccions adverses a tòxics, fàrmacs d'ús freqüent i/o verins. • Manteniment de farmacioles.	X X	
Total hores		350

7. HIGIENE DEL MEDI HOSPITALARI I NETEJA DE MATERIAL

7.1 Objectius

1. Analitzar les tècniques de neteja, desinfecció i esterilització que s'han d'aplicar als materials i instruments d'ús comú en l'assistència sanitària a pacients
2. Analitzar les condicions higiènic-sanitàries que ha de complir una unitat de pacient, descrivint els mètodes i tècniques per aconseguir-les
3. Analitzar el procediments d'aïllament, determinant els seus usos concrets en el control i prevenció d'infeccions hospitalàries
4. Explicar els processos de recollida de mostres, precisant els medis i tècniques precises en funció del tipus de mostra a recollir

7.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1				X	X				X	X					X
2				X	X				X	X					X
3				X	X	X			X	X					X
4										X					X

7.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Explicar el procés de desinfecció, descrivint els mètodes a utilitzar en funció de les característiques dels mètodes materials utilitzats
	Descriure la seqüència d'operacions per a efectuar la neteja dels medis materials d'ús clínic
	Enumerar els criteris que permeten classificar el material en funció del seu origen, en sèptic i no sèptic
	Explicar el procés d'esterilització descrivint els mètodes a utilitzar en funció de les característiques i composició dels instruments
	Explicar els diferents mètodes de control de la qualitat dels procediments d'esterilització, indicant en cada cas el més adequat
	En un cas pràctic d'higiene hospitalària: <ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar els medis i productes de neteja en funció de la tècnica - Aplicar correctament tècniques de neteja adequades al tipus de material - Aplicar correctament tècniques de desinfecció - Aplicar correctament tècniques d'esterilització - Comprovar la qualitat de l'esterilització efectuada
2	Descriure els medis materials i accessoris que integren les consultes i/o les unitats de pacient, descrivint la funció que desenvolupen en la mateixa
	Explicar els tipus de llits i accessoris que són d'ús més freqüent en àmbit hospitalari
	Descriure els procediments de neteja de llits i criteris de substitució d'accessoris en situacions especials
	Explicar la seqüència d'operacions e informacions a transmetre als pacients en l'acte de recepció i allotjament en la unitat de pacient
	Explicar les tècniques de realització dels distints tipus de llits, en funció de l'estat del pacient, que garanteixen les necessitats de confort del pacient
	En un suposat pràctic de cures d'una unitat de pacient: <ul style="list-style-type: none"> - Preparar la roba de llit necessària per a ordenat y/o preparar distints tipus de llits - Netejar i ordenar la unitat de pacient - Realitzar tècniques de preparació i d'obertura del llit en les seves distintes modalitats
3	Descriure les característiques fisiopatològiques de les malalties transmissibles i enumerar les mesures generals de prevenció
	Explicar el mètodes d'aïllament, indicant les seves aplicacions en pacients amb malalties transmissibles
	Descriure el principis a complir en relació a les tècniques d'aïllament, en funció de la unitat servei i/o de l'estat del pacient/client
	Descriure els medis material a l'ús en la realització de les tècniques d'aïllament

	<p>En un supòsit pràctic d'aïllament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determinar el procediment adequat a la situació - Seleccionar els medis materials que són necessaris - Realitzar tècniques de rentat de mans bàsic i quirúrgic - Realitzar tècniques de posada de gorra, bata, calzes, guants, etc., utilitzant el mètode adequat
4	Descriure els medis materials a utilitzar en funció de l'origen de la mostra biològica a recollir
	Definir els diferents tipus de residus clínics explicant els procediments d'eliminació
	Explicar els requeriments tècnics dels procediments de recollida de mostres en funció del seu origen biològic
	Descriure els riscos sanitaris associats als residus clínics en el medi hospitalari
	<p>En un supòsit pràctic de recollida i eliminació de residus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Escollir els medis necessaris per a la recollida de mostres de sang i d'orina - Efectuar tècniques de recollida d'eliminacions d'orina i femta - Netejar i desinfectar els medis de recollida de mostres d'orina i de femta

7.4 Distribució de continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització Aproximada (hores)
<p>1. Unitat del pacient</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'habitació del pacient. Mobiliari i material. Factors ambientals • El llit hospitalari. Tipus de llit. Accessoris del llit. Tècniques per fer el llit: ocupat, desocupat, quirúrgic, etc. 	X	25
<p>2. L'instrumental i el carro de cures</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'instrumental • El material de cures i el carro de cures 	X X	15
<p>3. Neteja, desinfecció i esterilització del material e instrumental sanitari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neteja del material (principis bàsics). Procediments de neteja del material (quirúrgic, plàstic, metàl·lic i de vidre), aparells i carro de cures. Criteris de verificació del procés de neteja • Desinfecció. Desinfectant. Asèpsia i antisèpsia. Principis bàsic. • Mecanismes d'acció dels desinfectants. Tots els mètodes de desinfecció de material sanitari (físics i químics) • Esterilització (principis bàsics). Mètodes d'esterilització (físics i químics). Mètodes de control d'esterilització • Funcions de l'auxiliar d'infermeria en el servei d'esterilització 	X X X	30

<p>4. Les malalties transmissibles i les infeccions nosocomials</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concepte i generalitats de les malalties transmissibles • Cadena epidemiològica • Principals malalties transmissibles • Les malalties de transmissió sexual • Infeccions nosocomials • Prevenció 		44
<p>5. Aïllament</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tècniques d'aïllament • Tipus d'aïllament 	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>	20
<p>6. Observació de les eliminacions del pacient</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espot • Vòmits • Orina • Femta 		5
<p>7. La recollida de mostres biològiques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recollida per a anàlisis clínic. Mostra d'esput. Mostra de femta. Extracció de sang. Mostra de líquid cefaloraquídi. Mostres d'exsudats. • Transport de les mostres citades 	<p style="text-align: center;">X</p>	10
<p>8. Els residus sanitaris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Residus sòlids • Residus líquids • Residus radioactius 		6
Total hores		155

8. PROMOCIÓ DE LA SALUT I SUPORT PSICOLÒGIC AL PACIENT

8.1 Objectius

1. Analitzar les circumstàncies psicològiques que poden provocar disfuncions de comportament a pacients amb condicions especials
2. Analitzar les condicions psicològiques de pacients de grups de risc o amb característiques especials
3. Explicar els mètodes i els medis materials utilitzats en activitats d'educació sanitària, i descriure les aplicacions dels mateixos en funció del tipus de programa

8.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1							X								X
2							X								X
3						X									X

8.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Explicar que és l'ansietat, enumerar les seves causes i precisar quins són els factors que poden generar-la durant l'estada a l'hospital
	Descriure les etapes que defineixen el desenvolupament evolutiu i afectiu de l'al·lot
	Descriure quin és el "rol" del malalt i enunciar les reaccions anòmales que potencien aquesta sensació
	Explicar el "rol" professional del personal sanitari d'aquest nivell de qualificació
	Descriure els principals mecanismes per tal d'evitar o disminuir el grau d'ansietat als pacients
	Explicar les teories psicològiques existents sobre la formació i el desenvolupament de la personalitat
	Explicar el sentit del concepte "comunicació" i descriure els elements que la constitueixen
	Descriure les fases que es donen a la relació pacient – sanitari i quins són els factors que poden alterar aquesta relació
	Explicar els mecanismes d'ajuda que poden ser emprats amb els pacients terminals o amb malalties cròniques o de llarga duració

2	Especificar les característiques comuns dels ancians i les maneres de relacionar-se amb pacients geriàtrics
	Explicar les peculiaritats psicològiques dels infants i dels adolescents malalts, i precisar les maneres adients de relació amb ells
	<p>En un supòsit pràctic de relació amb malalts de característiques especials, degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enumerar les variables psicològiques que hi ha que observar d'un malalt amb VIH i/o processos neoforimatius per millorar el seu estat anímic - Afrontar diverses situacions de relació amb pacients amb característiques fisiopatològiques peculiars o patologia especial - Elaborar un resum sobre els factors de risc i la conducta a seguir amb pacients portadors del VIH - Enunciar les fases evolutives d'un malalt moribund i com relacionar-se amb els familiars a cada una d'elles
3	Explicar les característiques fonamentals del programes de promoció de la salut en estats fisiològics
	Descriure les característiques fonamentals dels programes de prevenció de malalties específiques
	Enumerar els objectius que deuen reunir els programes de promoció de la salut
	Enumerar els col·lectius organitzats de pacients amb patologies específiques descrivint els trets bàsics de les seves activitats d'ajuda
	Explicar els mètodes de transmissió d'informació d'ús comú en activitats d'informació sanitària
	<p>En un supòsit pràctic d'informació sanitària, degudament caracteritzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificar les activitats a realitzar - Seleccionar els materials de suport en funció del col·lectiu al qual es dirigeix - Simular i exemplificar davant els companys estratègies de transmissió de la informació sanitària descrita en el supòsit

8.4 Distribució de continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització Aproximada (hores)
<p>1. Fonaments de Psicologia General i Evolutiva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Processos psicològics: bases biològiques, la consciència, processos cognitius, emocions i motivació • Teories sobre el desenvolupament de la personalitat • Etapes evolutives i els seus paràmetres de referència: el primer any de vida, el segon i el tercer anys de vida, de tres a sis anys, de sis a onze anys, la pubertat i l'adolescència • Característiques personals dels individus en general • Els mecanismes de defensa de la personalitat • Tipus de temperament 	X	30
<p>2. Les malalties psíquiques més comuns</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trastorns d'ansietat • La depressió • La psicosis esquizofrènica • La personalitat antisocial • El retràs mental • La demència • La relació dels auxiliars d'infermeria amb els pacients que pateixen trastorns psíquics 	X	15
<p>3. Relació amb el pacient</p> <ul style="list-style-type: none"> • La institució sanitària: L'equip de treball. Elements que condicionen la dinàmica grupal • El "rol" professional del personal sanitari: Fases de la relació. Pertorbacions de la relació • El "rol" del pacient: "Rols" desviats. Reaccions anòmales de potenciació 	X	15
<p>4. Procediments de comunicació / humanització de l'atenció sanitària</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elements de la comunicació pacient / sanitari • Mètodes i formes de comunicació en situacions de malaltia • Regles de l'art d'escoltar: activa i passiva • Factors que faciliten la comunicació interpersonal (pacient / sanitari) • Obstacles a la comunicació pacient / sanitari • Fases d'una relació interpersonal (sanitari/pacient) d'ajuda • Actituds del sanitari en una relació d'ajuda 	X X X X X	20

<p>5. Estats psicològics dels pacients en situacions especials</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comportament a adoptar per afavorir la relació interpersonal en situacions especials • Psicologia del malalt oncològic • Psicologia del malalt amb SIDA • Psicologia del malalt geriàtric • Psicologia del nin i l'adolescent amb malaltia crònica • Psicologia del malalt moribund: enfrontament amb la mort i el dol • Ansietat i angoixa: concepte i definició. Diferenciació i causes desencadenants • Factors que potencien l'ansietat al medi hospitalari • Procediments de defensa contra l'ansietat del malalt • Procediments de defensa contra la ansietat del personal sanitari • Procediments de defensa contra l'ansietat dels familiars 		30
<p>6. Tecnologia educativa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tècniques de grup aplicades a l'educació: conferència, treball en grup (petit, mitjà, gran), comissions de treball, seminaris, estudi de casos • Medis audiovisuals i la seva aplicació a l'educació sanitària: TV, vídeo, diapositives, transparències... • Recursos didàctics en educació per a la salut: bases de la informació i els programes generals d'atenció 	X	20
Total hores		130

9. TÈCNiques D'AJUDA ODONTOLÒGICA-ESTOMATOLÒGICA

9.1 Objectius

1. Analitzar els procediments tècnics necessaris per a la preparació i conservació de materials dentals que permetin la utilització/aplicació directa pel facultatiu
2. Analitzar les característiques dels equips e instrumental dental, realitzant les operacions per a la preparació i dispensació del instrumental dental i la prestació de suport durant l'actuació bucodental
3. Explicar les característiques dels diferents tipus de pel·lícules radiogràfiques utilitzades en equips de diagnòstic bucodental, precisant l'adequat en funció del tipus d'exploració
4. Analitzar les necessitat de cures físiques i psicològiques que es precís tenir en compte durant el procés d'intervenció dental segons el tipus de pacient

9.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1		X		X						X				X	
2		X		X										X	
3											X			X	
4							X							X	

9.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Descriure les característiques físico-químiques dels materials dentals d'ús comú en consultes odontològiques, descrivint les seves indicacions i procediments de preparació
	Descriure els procediments de conservació dels materials dentals que permetin optimitzar els rendiments
	Explicar les operacions de preparació de materials dentals que hi ha que realitzar, prèvies a la sol·licitud de dispensació per part del facultatiu
	En un cas pràctic de preparació de materials dentals: <ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tipus de material que es requereix - Preparar les quantitats i proporcions adequades de material - Mesclar, espatular i/o batre, tant manual com mecànicament, els components del material dental que hi ha que preparar, aconseguint la textura òptima, en funció del tipus de sol·licitacions descrites - Dispensar el material preparat utilitzant els medis de suport adequats al tipus de material

2	Descriure l'instrumental dental de mà, les seves condicions de preparació i la seva aplicació en les distintes tècniques operatòries
	Explicar els suports d'anotació i registre en clíniques dentals, utilitzant la nomenclatura utilitzada en anatomia dental
	Descriure les tècniques operatòries a quatre i sis mans, descrivint les operacions que ha de realitzar cada membre de l'equip
	Descriure les tècniques d'aïllament absolut i relatiu del camp operatori dental, enumerant els medis necessaris per a cada operatòria dental
	Descriure les característiques, utilitats, manteniment preventiu i maneig de l'equip dental i de l'instrumental rotatori
	Explicar els procediment de neteja i desinfecció específica del medi bucodental, descrivint l'adequat en funció de les característiques del material i de l'ús al qual es destina
	<p>En un suposat pràctic d'assistència a l'odontoestomatòleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preparar la història clínica i comprovar que no li falta informació imprescindible - Efectuar, si no s'ha definit, la fitxa dental del caso sotmès a estudi - Seleccionar i preparar el material que es necessitarà en funció de la tècnica indicada, assegurant el nivell de neteja i esterilització del mateix - Fixar el nivell d'il·luminació que requereix la tècnica - Dispensar el material e instrumental necessari en el temps i forma adequats a l'execució de la tècnica - Aspirar e il·luminar adequadament el camp operatori durant la intervenció del facultatiu - Efectuar l'aïllament del camp operatori mitjançant l'aplicació de discs de goma - Efectuar tècniques d'ajuda de quatre i sis mans en diverses situacions operatòries
3	Explicar els procediments de revelat i arxiu d'exposicions i registres radiogràfics bucodentals
	Escollir els elements materials necessaris per a obtenir registres radiogràfics de la boca, enumerant-los en funció del tipus de projecció i zona anatòmica examinada
	Precisar i en el seu cas aplicar, les normes generals i personals de radioprotecció en consultes bucodentals descrivint els elements necessaris en funció dels distints tipus radiografies dentals
	<p>En un suposat pràctic de realització de varies projeccions de radiografia dental:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar el tipus de pel·lícula en funció dels casos proposats - Preparar els posicionadors i elements auxiliars necessaris - Preparar i col·locar damunt el model els elements de radioprotecció protocol·litzats per a cada tècnica definida - Revelar, fixar i eixugar correctament una pel·lícula radiogràfica prèviament impressionada - Efectuar correctament les mesures d'identificació, de conservació i arxivat que s'han seguit amb els distints tipus de radiografies

<ul style="list-style-type: none"> • La dentició temporal i permanent • Nomenclatura dentària • Registres a la consulta dental. Odontogrames i periodontogrames 	<p style="text-align: center;">X X</p>	
<p>5. Patologia dels teixits orals</p> <ul style="list-style-type: none"> • La placa bacteriana • La caries dental i la dieta • Malalties i lesions de la boca • Les malalties transmissibles en la consulta dental 	<p style="text-align: center;">X X</p>	10
<p>6. Farmacologia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els anestèsics • Altres medicaments utilitzats en odontologia 		10
<p>7. L'instrumental dental. Assistència e instrumentació en operatòria dental</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'instrumental dental • Assistència e instrumentació en operatòria dental 	<p style="text-align: center;">X X</p>	25
<p>8. Els materials dentals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Guixos • Materials d'obturació • Materials d'impressió i buidat • Ciments • Altres materials • Les pròtesis dentals 	<p style="text-align: center;">X</p>	10
<p>9. Higiene, desinfecció i esterilització (*)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Higiene d'instrumental, superfícies i equips • Maneig d'objectes punxants • Procediments rutinaris a la consulta dental 		5
<p>10. Fonaments de radiologia bucal</p> <ul style="list-style-type: none"> • La constitució de la matèria i les ones electromagnètiques • Els raigs X • La radiologia dental • Normes de protecció radiològica 		10
<p>11. Prevenció i manteniment de la salut dental</p> <ul style="list-style-type: none"> • El raspat dental • La seda dental • La fluoració • Segelladors i fissures 	<p style="text-align: center;">X</p>	10
Total hores		130

*Aquests continguts també formen part del mòdul d'HMHM. Els professors/es dels dos mòduls es coordinaran, de forma que al mòdul de TAO s'impartiran només aquells continguts específics.

10. FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

10.1 Objectius

1. Detectar les situacions de risc més habituals a l'àmbit laboral que poden afectar la salut i aplicar les mesures de protecció i prevenció corresponents
2. Aplicar les mesures sanitàries bàsiques immediates en el lloc de l'accident en situacions simulades
3. Diferenciar les formes i els procediments d'inserció a la realitat laboral com a treballador per compte d'altra o per compte propi
4. Orientar-se en el mercat de treball, i identificar les seves pròpies capacitats i els interessos i l'itinerari professional més idoni
5. Interpretar el marc legal del treball i diferenciar els drets i les obligacions que es deriven de les relacions laborals

10.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1														X	X
2								X						X	
3															X
4															X
5															X

10.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Identificar, en situacions de treball tipus, els factors de risc existents
	Descriure els danys a la salut en funció dels factors de risc que les generen
	Identificar les mesures de protecció i prevenció en funció de la situació de risc
2	Identificar la prioritat d'intervenció en el supòsit de varis lesionats o de múltiples lesionats, conforme el criteri de major risc vital intrínsec de lesions
	Identificar la seqüència de mesures que deuen ser aplicades en funció de les lesions existents
	Realitzar l'execució de les tècniques sanitàries (RCP, immobilització, trasllat...), i aplicar els protocols establerts
3	Identificar les distintes modalitats de contractació laboral existents al seu sector productiu que permet la legislació vigent
	Descriure el procés que s'ha de seguir i elaborar la documentació necessària per a l'obtenció d'una feina, a partir d'una oferta de treball d'acord amb el seu perfil professional
	Identificar i complimentar correctament els documents necessaris, d'acord amb la legislació vigent per constituir-se en treballador per compte d'altre
4	Identificar i avaluar les capacitats, actituds i coneixements propis amb valor professionalitzador
	Definir els interessos individuals i les seves motivacions, i evitar, en el seu cas, els condicionaments per raó de sexe o d'altre índole
	Identificar l'oferta formativa i la demanda laboral referida als seus interessos
5	Utilitzar les fons bàsiques de informació del dret laboral (Constitució, Estatut dels treballadors, Directives de la Unió Europea, Conveni Col·lectiu...) i diferenciar els drets i les obligacions que l'incumbeixen
	Interpretar els diversos conceptes que intervenen en una " Liquidació de havers ".
	En un supòsit pràctic de negociació col·lectiva tipus: <ul style="list-style-type: none"> - Descriure el procés de negociació - Identificar les variables (salarials, seguretat i higiene, productivitat, tecnològiques...) objecte de negociació - Descriure les possibles conseqüències i les mesures, resultat de la negociació
	Identificar les prestacions i les obligacions relatives a la Seguretat Social

10.4 Distribució dels continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització aproximada (hores)
<p>1. Orientació i inserció sociolaboral</p> <ul style="list-style-type: none"> • El mercat laboral. Estructura. Perspectives de l'entorn • El procés de recerca de feina: fons d'informació, mecanismes d'oferta -demanda i de selecció • Iniciatives pel treball per compte propi. L'empresa. Tipus d'empresa. Tràmits de constitució de petites empreses • Recursos d'auto-orientació professional. Anàlisi i avaluació del propi potencial professional i dels interessos personals. Elaboració d'itineraris formatius professionalitzadors. La pressa de decisions 	X	20
<p>2. Legislació i relacions laborals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dret Laboral: normes fonamentals • La relació laboral. • Modalitats de contractació • Suspensió i extinció del contracte de treball • Seguretat Social i altres prestacions • Òrgans de representació • Conveni col·lectiu. negociació col·lectiva 		25
<p>3. Salut laboral</p> <ul style="list-style-type: none"> • Condicions de treball i seguretat. Salut laboral i qualitat de vida. • Factors de risc: físics, químics, biològics, organitzatius. • Tècniques de prevenció i protecció • Prioritats i seqüències d'actuació en cas d'accident • Aplicació de tècniques de primers auxilis: <ul style="list-style-type: none"> - Consciència / inconsciència - Reanimació cardiopulmonar - Traumatismes - Salvament i transport d'accidentats 		20
Total hores		65

Els continguts relacionats amb l'aplicació de tècniques de primers auxilis coincideixen amb els del mòdul de TBI i, per tal de no duplicar-los, seran els professors d'aquest mòdul els que impartiran aquests continguts.

11. RELACIONS A L'ENTORN DE TREBALL

11.1 Objectius

1. Utilitzar eficaçment les tècniques de comunicació per rebre i transmetre instruccions i informació
2. Afrontar els conflictes i resoldre, a l'àmbit de les seves competències, problemes que s'originen a l'entorn d'un grup de treball
3. Treballar en equip i, en el seu cas, integrar i coordinar les necessitats del grup de treball en uns objectius, polítiques i/o directrius predeterminades
4. Participar i/o moderar reunions col·laborant activament o aconseguint la col·laboració dels participants
5. Analitzar el procés de motivació relacionar-ho amb la seva influència al clima laboral

11.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1														X	X
2														X	X
3														X	X
4														X	X
5															X

11.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Descriure els elements bàsics d'un procés de comunicació
	Classificar i caracteritzar les etapes del procés de comunicació
	Identificar les barreres i les interferències que dificulten la comunicació
	En supòsits pràctics de recepció de les instruccions, analitzar el seu contingut i distingir: <ul style="list-style-type: none"> - L'objectiu fonamental de la instrucció - El grau d'autonomia per a la seva realització - Els resultats que es deuen obtenir - Les persones a les quals s'ha d'informar - Qui, com i quan es deu controlar el compliment de la instrucció
	Transmetre l'execució pràctica de certes tasques, operacions o moviments comprovar l'eficàcia de la comunicació
2	Demostrar interès per la descripció verbal precisa de situacions i per la utilització correcta del llenguatge
	En supòsits pràctics, identificar els problemes, factors i causes que poden generar conflictes
	Definir el concepte i els elements de la negociació

	Demostrar tenacitat i perseverança a la recerca de solucions als problemes
	Discriminar entre dades i opinions
	Exigir raons i argumentacions a les tomes de postura pròpies i d'altri
	Presentar ordenada i clarament el procés seguit i els resultats obtinguts a la resolució d'un problema
	Identificar els tipus i l'eficàcia dels possibles comportaments en una situació de negociació
	Superar equilibradament i harmònicament les pressions i els interessos entre els distints membres d'un grup
	Explicar les diferents postures i els interessos que poden existir entre els treballadors i la direcció d'una organització
	Respectar altres opinions demostrant un comportament tolerant davant conductes, pensaments o idees no coincidents amb les pròpies
	Comportar-se en tot moment d'una manera responsable i coherent
3	Descriure els elements fonamentals de funcionament d'un grup i els factors que poden modificar la seva dinàmica
	Explicar els avantatges del treball en equip davant del treball individual
	Analitzar els estils de treball en grup
	Descriure les fases de desenvolupament d'un equip de treball
	Identificar la tipologia dels integrants d'un grup
	Descriure els problemes més habituals que sorgeixen entre els equips de treball al llarg del seu funcionament
	Descriure el procés de presa de decisions en equip: la participació i el consens
	Adaptar-se i integrar-se a un equip, col·laborar, dirigir o complir les ordres segons els casos
	Aplicar tècniques de dinàmica de grups de treball
	Participar en la realització d'un treball o a la presa de decisions que requereixen un consens
	Demostrar conformitat amb les normes acceptades pel grup
4	Descriure els diferents tipus i les funcions de les reunions
	Identificar la tipologia dels participants a una reunió
	Descriure les etapes de desenvolupament d'una reunió
	Aplicar tècniques de moderació de reunions
	Exposar les idees pròpies d'una forma clara i concisa
5	Descriure les principals teories de la motivació
	Definir la motivació i la seva importància a l'entorn laboral
	Identificar les tècniques de motivació aplicables a l'entorn laboral
	Definir el concepte de clima laboral i relacionar-ho amb la motivació

11.4 Distribució de continguts

Continguts	Prioritàriament presencial	Temporització aproximada (hores)
<p>1. La comunicació a l'empresa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus de comunicació i etapes d'un procés de comunicació. Xarxes , canals i medis de comunicació • Identificació de les dificultats / barreres a la comunicació • Utilització de la comunicació expressiva (oratòria, escriptura) • Utilització de la comunicació receptiva (escolta, lectura) • Procediments per aconseguir l'escolta activa • Justificació de la comunicació com generadora de comportament • Comunicació oral d'instruccions per a la consecució d'uns objectius 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>20</p>
<p>2. Negociació i resolució de problemes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concepte, elements i estratègies de negociació • Procés de resolució de problemes • Resolució de situacions conflictives originades com a conseqüència de les relacions a l'entorn de treball • Aplicació dels mètodes més usuals per a la resolució de problemes i la presa de decisions 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>15</p>
<p>3. Equips de treball</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visió del individu com a part del grup • Tipus de grups i de metodologies de treball en grup • Aplicació de tècniques de dinàmica de grups • La reunió com a treball en grup. Tipus de reunions • Etapes d'una reunió • Identificació de la tipologia de participants a una reunió • Anàlisi dels factors que afecten al comportament d'un grup 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>20</p>
<p>4. La motivació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definició de la motivació • Descripció de les principals teories de la motivació • Relació entre motivació i frustració • Concepte de clima laboral • El clima laboral com resultat de la interacció de la motivació dels treballadors 	<p>X</p>	<p>10</p>
Total hores		65

12. FORMACIÓ EN CENTRES DE TREBALL

12.1 Objectius

1. Assistir al facultatiu en una consulta dental durant la realització de tècniques intervencionades extra e intrabucals
2. Revelar i arxivar exposicions i registres radiogràfics bucodentals
3. Transmetre a pacients i familiars els coneixements necessaris per a la millora de conductes i fomentat hàbits saludables
4. Realitzar tècniques de neteja de material clínic i instrumental sanitari
5. Realitzar tècniques d'higiene de pacients enllitats i canviar la roba del llit ocupat i/o desocupat
6. Mesurar constants vitals i efectuar el registre de les dades i generar els gràfics corresponents
7. Aplicar tècniques bàsiques d'infermeria a pacients en diferents situacions i unitats
8. Efectuar operacions de gestió administrativa i control de magatzem, en un servei i/o consulta mèdica

12.2 Relació entre objectius del cicle i mòdul

Objectius mòdul	Objectius generals														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1		X		X	X		X			X				X	
2				X							X				
3						X	X							X	
4				X	X				X	X					
5				X	X				X						
6			X											X	
7	X						X	X						X	
8												X	X		

12.3 Relació entre objectius i criteris d'avaluació

Objectius	Criteris d'avaluació
1	Comprovar que les existències de material compleixen les condicions de qualitat i esterilitat precisa
	Seleccionar el tipus i quantitat que es necessita per a realitzar operacions d'obturgació
	Disposar els instruments necessaris i seqüenciar-los en funció de la tècnica que es realitza
	Recollir les restes de material i netejar els instruments utilitzats, deixant la cadira dental en condicions de rebre al següent pacient
2	Escollir el tipus de pel·lícula radiogràfica que corresponen a les diferents tècniques exploratòries

	Disposar sobre el pacient els medis de protecció radiològica que requereix la tècnica que s'executa i realitzar les mesures d'autoprotecció
	Revelar, eixugar e identificar el registre de forma unívoca
	Arxivar juntament amb la fitxa dental d'intervenció en la història clínica de l'individu atès
3	Transmetre als pacients i als seus familiars, la informació que precisa per a fomentar hàbits saludables i de suport a l'individu malalt
	Potenciar els efectes terapèutics, informant i seguint les instruccions i etapes del procés, assenyalat pel facultatiu
4	Classificar l'instrumental clínic reutilitzable en funció del procediment i productes necessaris per a la seva neteja, desinfecció i posterior esterilització
	Verificar el grau d'esterilització del material e instrumental mitjançant la lectura de test químics i o biològics
	Eliminar els residus, orgànics e inorgànics, que es generen en el funcionament d'una consulta, aplicant les tècniques idònies en funció de la seva naturalesa
	Desinfectar instrumental sanitari aplicant tècniques físiques i químiques en funció del tipus i ús destinat del material
5	Preparar els medis materials necessaris per a realitzar la neteja i cura de pacients enllitats (roba de llit i roba del pacient)
	Realitzar tècniques d'aïllament i prevenció d'infeccions hospitalàries, vestir-se adequadament
	Executar el canvi de roba en llits desocupats
	Executar el canvi de roba de llits ocupats amb pacients de medi i baix nivell de dependència física, sol·licitant la seva col·laboració si aquesta es possible
	Assistir al personal diplomad en infermeria en la realització del canvi de roba e higiene de pacients amb nivell alt de dependència física i/o en unitats especials
	Preparar i aplicar tècniques d'higiene i prevenció d'úlcers a pacients enllitats
	Netejar i ordenar unitats de pacients en diversos serveis i unitats
	Realitzar tècniques de banys parcial, banys totals, rentat de cabells i de boca i dents a pacients enllitats
6	Preparar el material de presa de tensió arterial i temperatura
	Informar al pacient del que es realitzarà i efectuar la mesura de les constants vitals marcades en el seu full d'infermeria (temperatura, pressió sanguínia, freqüència cardíaca i freqüència respiratòria)
	Registrar les dades en el full d'infermeria, comunicant el superior jeràrquic de qualsevol incidència que s'hagi produït
	Obtenir mostres d'excretes, anotant el valor medi en el full d'infermeria per a la realització del balanç hídric del pacient
7	Mobilitzar pacients enllitats, seguint les indicacions i moments prescrits, col·locant-los en diferents posicions anatòmiques
	Traslladar pacients des del llit a la butaca aplicant la tècnica adequada

7	Efectuar operacions d'incorporació, acostaments al costat del llit, col·locant en decúbit lateral i demés posicions anatòmiques, previ informe al pacient, per a la seva mobilització i trasllat
	Realitzar aplicacions locals de fred i/o calor, disposant els medis materials i preparant la zona anatòmica del pacient per a la seva aplicació
	Interpretar ordres de tractament seleccionant el material necessari per administrar medicaments i/o fàrmacs per via oral, rectal i tòpica, efectuant els càlculs necessaris per adaptar la dosi a la prescripció
	Alimentar a pacients portadors de sonda nasogàstrica, preparant i retirant els medis materials precisos per a aquest tipus de tècnica d'alimentació
8	Ordenar adequadament el magatzem de planta, efectuant les ordres de comandes precises per a mantenir operatiu el mateix
	Elaborar pressuposts sobre intervencions sanitàries, complint tots els requisits legals d'aquest tipus de documents mercantils
	Elaborar factures sobre intervencions dentals, complint tots els requisits legals d'aquest tipus de documents mercantil
	L'arxiu d'històries clíniques de la consulta i sol·licitar a l'arxiu central les històries necessàries per a la consulta diària

12.4 Distribució de continguts

Continguts	
<p>1. Informació. Documentació d'ús en els equips. Unitats d'infermeria</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organització estructural de l'empresa-institució sanitària • Documentació sanitària específica del servei-equip-empresa-institució sanitària • Protocols d'actuació del servei-unitat-empresa-institució sanitària 	
<p>2. Realitzar les tècniques d'higiene corporal a pacients enllitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecció dels medis materials en funció de l'estat del pacient • Selecció dels medis d'aïllament personal necessaris • Comprovació de la situació actual del pacient • Realització dels procediments d'higiene i neteja adequats • Comprovació de l'eliminació dels residus produïts • Realització de tècniques d'acondicionament del llit del pacient • Complimentació dels fulls de cures, destacant les incidències 	
<p>3. Realització de tècniques de mobilització i trasllat de pacient enllitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecció dels medis material en funció de l'estat del pacient • Selecció dels medis d'aïllament personal necessaris • Comprovació de la situació actual del pacient • Realització dels procediments de canvis posturals determinats • Col·locació del pacient, en distintes posicions anatòmiques, en funció del tipus 	

<p>d'exploració mèdica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comprovació visual de l'estat de la pell del pacient enllitat • Realització de procediments d'aproximació al costat del llit i condicionament en cadira de rodes • Complimentació dels fulls de cures, destacant les incidències 	
<p>4. Realització de tècniques de toma de constants vitals a un pacient enllitat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seleccionar els medis material en funció de l'estat del pacient • Selecció dels medis d'aïllament personal necessaris • Comprovació de la situació actual del pacient • Preparació de la zona anatòmica i mesura dels valors de temperatura, tensió arterial, freqüència cardíaca, respiratòria • Mesures de les quantitats d'ingesta i eliminació de líquids • Complimentació del document sanitari de registre i control de constants vitals • Complimentació dels fulls de cures, destacant les incidències 	
<p>5. Preparació i realització d'un ènema de neteja a un pacient enllitat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecció dels medis material en funció de l'estat del pacient • Selecció dels medis d'aïllament personal necessaris • Comprovació de la situació actual del pacient • Realització de la tècnica de neteja i evacuació d'excretes • Comprovació dels residus i eliminació dels mateixos • Complimentació dels fulls de cures, destacant les incidències 	
<p>6. Realització de tècniques de neteja, desinfecció i esterilització d'instrumental clínic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació i separació dels instruments en funció de la seva composició • Identificació i separació dels instruments en funció del seu ús a que va destinat • Selecció del procediment o procediments de neteja adequats • Programació i fixació dels paràmetres dels equips, en funció del tipus de tècnica aplicada • Control de l'eficàcia del procediment d'esterilització aplicat • Aplicació de les mesures de protecció i seguretat d'ús en la unitat • Complimentació del document tècnic sanitari de registre i control de la unitat 	
<p>7. Execució de tècniques d'humanització de la assistència i de promoció de la salut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estudi de la repercussió en l'equip de treball dels rols establerts • Aplicació de procediments que facilitin la comunicació interpersonal (pacient-sanitari) • Informació al pacient i/o els seus familiars sobre les conductes i/o actituds que s'han de realitzar per a disminuir el nivell d'ansietat 	
<p>8. Atenció e informació al pacient en una consulta bucodental</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecció i preparació dels medis material en funció de la intervenció que s'executa • Manipulació i preparació dels material necessaris per a dur a terme una obturació i una 	

toma d'impressió <ul style="list-style-type: none"> • Seqüenciació dispensació dels instruments i medis en funció del desenvolupament de la tècnica d'intervenció que es dur a terme • Eliminació dels residus i reparació de l'equip per a una nova intervenció • Complimentació del document tècnic-sanitari de registre i control de la intervenció realitzada • Elaboració del pressuposts o factura del servei o intervenció efectuada 	
Total hores	440

12.5 Programa formatiu

El programa formatiu genèric s'adjunta a aquesta programació en full annex. A partir d'aquest programa formatiu genèric, cada tutor d'FCT dissenyarà les activitats que s'inclouran en els programes formatius específics individualitzats per cada alumne. Aquestes activitats han de reflectir el 100% dels continguts i de les capacitats terminals especificats en el programa formatiu genèric.

El programa formatiu específic i individualitzat s'haurà de signar al començament de l'estada en cada una de les empreses, tant per l'alumne com pels tutors dels centres de treball i del centre educatiu, i funcionarà com una mena de contracte que l'alumne haurà de complir. Es lliurarà una còpia d'aquest a l'empresa i a cada alumne. Aquest programa formatiu específic, al final de l'estada i una vegada avaluat pels tutors, servirà com a part de l'informe valoratiu i quedarà incorporat l'expedient de l'alumne.

12.6 Requisits d'accés a les pràctiques formatives

Per poder accedir a la realització del mòdul de FCT és requisit indispensable l'avaluació positiva en tots els altres mòduls professionals realitzats en el centre educatiu.

12.7 Períodes i jornades de realització

En aquest centre la realització de les pràctiques formatives es durà a terme en dos períodes diferents: ordinari o no ordinari:

- **Ordinari:** el mòdul d'FCT, s'ha de realitzar durant el primer trimestre del segon curs, de setembre a desembre, amb una jornada laboral de 7-8 hores i de dilluns a divendres.
- **No ordinari:** l'FCT en període no ordinari s'ha de realitzar durant el tercer trimestre del segon curs, de març a juny, amb una jornada laboral de 7-8 hores i de dilluns a divendres.

Els alumnes podran optar per realitzar la jornada laboral en horari de matí (de 7-8h a 15h) o d'horabaixa (de 14-15h a 22h), sempre i quan els centres de treball ho permetin.

12.8 Tipologia dels centres de treball i característiques del sector productiu/serveis.

Rotació en diversos centres de treball

L'FCT es durà a terme preferentment i sempre que sigui possible en Centres hospitalaris. Degut a l'augment del nombre d'alumnes i a la falta de disponibilitat de places per fer les pràctiques en centres hospitalaris, sobre tot en el període comprès entre setembre i desembre, els alumnes podran rotar per altres tipus de centres de treball com: consultes odontològiques i residències de la 3ª edat.

Degut a les dificultats per trobar clíniques odontològiques que vulguin tutoritzar alumnes i a què la majoria d'elles tenen jornades partides (molts alumnes fan feina en altres llocs) es podrà optar per fer tot el període de pràctiques en un centre hospitalari o rotar entre centre hospitalari i residència de la 3ª edat.

Si tot el període de pràctiques es dur a terme en un centre hospitalari, es rotarà per diferents serveis. Els alumnes romandran en el mateix servei el temps que el tutor d'FCT i el tutor d'empresa decideixin, tenint en compte sempre les necessitats i la disponibilitat del centre de treball. Els períodes d'estada en un mateix servei no haurien de ser inferiors a 15 dies.

12.9 Criteris de qualificació

L'avaluació de l'alumne la realitzarà el tutor de l'empresa mitjançant l'informe valoratiu, sempre amb la col·laboració i de manera consensuada amb el tutor d'FCT del centre educatiu. En aquest informe es tindrà en compte:

- L'aplicació dels coneixements conceptuals al treball pràctic diari i la capacitat de raonament i per resoldre problemes
- L'habilitat i destresa al realitzar les diferents tècniques o procediments així com l'interès i l'actitud de l'alumne cap als pacients
- La capacitat d'adaptació, d'iniciativa i per treballar en equip
- L' assoliment d'altres objectius sobre actituds, valors i normes.

Un cop finalitzada l'FCT, tenint en compte l'informe valoratiu i si l'alumne ha assolit les capacitats terminals serà avaluat com APTE per el tutor del centre educatiu.

12.10 Tutories d'FCT. Seguiment i periodicitat

El tutor d'FCT del centre haurà de fer tutories prèvies a l'estada per explicar i informar als alumnes sobre el funcionament de les pràctiques. També haurà d'organitzar les estades, cercar empreses i fer els convenis i annexos utilitzant el FORCET. Una vegada començada l'estada farà un seguiment setmanal dels alumnes:

- Cada quinze dies els visitarà en el centre de treball
- Cada quinze dies els alumnes hauran d'assistir obligatòriament a una tutoria en el centre educatiu

Les dates de tutoria es fixaran des d'un principi alternant una setmana la visita als centres de treball i una setmana les tutories en el centre educatiu. D'aquesta manera el tutor mantindrà el contacte amb els alumnes setmanalment

12.11 Recuperació de les pràctiques

En cas que l'alumne sigui avaluat com NO APTE, disposarà només d'una altra convocatòria per superar el mòdul d'FCT.

12.12 Usuaris de l'aplicació informàtica per a la gestió de les pràctiques formatives

Els usuaris de l'aplicació informàtica per a la gestió de les pràctiques formatives (FORCET) seran els tutors d'FCT:

- Teresa Cañellas Coll: tutora d'FCT del grup de matí de modalitat ordinària.
- Alicia Salamanca Palmer: tutora d'FCT del grup d'horabaixa de modalitat no ordinària.

12.13 Protocol d'actuació davant accidents

El protocol que s'ha de seguir en el cas que un/a alumne/a tingui un accident amb material de risc de contaminació biològica serà el següent:

- Acudir al servei d'urgències de l'hospital públic o privat que correspongui segons l'assegurança mèdica de cada alumne. L'hospital públic de referència és l'Hospital Son Espases.

Segons instruccions de la DGFPAP davant un accident, el procediment a seguir serà el següent:

1. Fer ús de l'assegurança pròpia (seguretat social o privada).
2. En cas de que l'assegurança pròpia no cobreixi l'alumne:
 - A. Per als alumnes menors de 28 anys es farà ús de l'assegurança escolar.
 - B. Només per ajudes puntuals es farà ús de l'assegurança FIATC

D'altra banda també es podrà utilitzar l'assegurança FIATC de responsabilitat civil per cobrir danys a tercers.

- Seguir les indicacions per a cada tipus de risc del protocol d'actuació davant accident amb material biològic del Servei Balear de la Salut
- Emplenar un registre d'accidents i lliurar-lo al tutor d'FCT
- En cas de ser necessària l'obtenció d'una mostra del pacient per a realitzar les proves analítiques recomanades en el Protocol del Servei Balear de la Salut s'ha d'emplenar el document de consentiment informat del pacient.

És recomanarà a l'alumnat, sempre que no hagi contraindicacions mèdiques, la vacunació contra l'hepatitis B i el tètan. Convé fer aquesta recomanació en les tutories prèvies d' FCT.

És important seguir les mesures preventives recomanades en el protocol d'actuació davant accident amb material biològic del Servei Balear de la Salut.

En cap cas els centres podran facturar als/as alumnes/as o al centre educatiu els costos derivats de l'actuació, tant si són privats com si tenen concertats els serveis de prevenció laboral a través d'una mútua, ja que el Servei Balear de la Salut té transferides les competències per a garantir la cobertura d'aquests riscos als ciutadans dels Illes Balears.

12.14 Observacions

En el cas de que dos o més alumnes vulguin anar a la mateixa empresa a realitzar les pràctiques, la selecció es farà en funció de l' expedient acadèmic.

13. SEQUENCIACIÓ DELS CONTINGUTS

13.1 Operacions administratives i documentació sanitària

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. Salut pública. Indicadors de salut
2. Estructura del Sistema sanitari espanyol
3. Nivells d'assistència i tipus de prestacions del SNS
4. La professió d'infermeria: El PAI
5. Documentació
6. Documentació clínica
7. Magatzems sanitaris. Gestió d'existències i inventaris
8. Operacions comercials a les consultes sanitàries
9. Treballant amb Axon

TEMPORITZACIÓ APROXIMADA

1 ^a AVALUACIÓ	2 ^a AVALUACIÓ	3 ^a AVALUACIÓ	
UD 1: 8h	UD 3: 8h	UD 6: 8 h	
UD 2: 8h	UD 4: 8h	UD 7: 8h	
	UD 5: 8h	UD 8: 8h	
		UD9: 4h	
TOTAL HORES MÒDUL			65h

13.2 Tècniques bàsiques d'infermeria

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. Models d'infermeria i funcions del TCAI. Cèl·lules i teixits.
2. Higiene i neteja del pacient.
3. Úlceres per pressió.
4. Mobilització, trasllat i deambulació de pacients.
5. Aparell cardiovascular. Sistema nerviós. Cures.
6. Aparell respiratori. Cures.
7. Sistema endocrí i aparell digestiu. Dietes
8. Aparell urinari. Cures
9. Aparell reproductor masculí i femení. El part. El nounat
10. L'ancià i pacient terminal. Cures post mortem.
11. Cures del pacient quirúrgic.
12. Administració de medicaments.
13. Primers auxilis.

TEMPORITZACIÓ APROXIMADA

1 ^a AVALUACIÓ	2 ^a AVALUACIÓ	3 ^a AVALUACIÓ	
UD 1: 15h	UD 5: 25h	UD 9: 20h	
UD 2: 40h	UD 6: 20h	UD 10: 20h	
UD 3: 20h	UD 7: 30h	UD 11: 30h	
UD 4: 40h	UD 8: 20h	UD 12: 40h	
		UD 13: 30h	
TOTAL HORES MÒDUL			350h

13.3 Higiene del medi hospitalari i neteja del material

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. Unitat del pacient
2. Les malalties transmissibles
3. Epidemiologia
4. Les malalties hospitalàries
5. Tècniques d'aïllament
6. Neteja i desinfecció dels materials i instrumental
7. Esterilització dels materials i instrumental
8. Les eliminacions del malalt. La pressa de mostres biològiques
9. Els residus sanitaris
10. L'instrumental i el carro de cures

CURS TEMPORITZACIÓ ESPECIAL. TEMPORITZACIÓ APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ	
UD 1: 25h	UD 4: 14h	UD 7: 15h	
UD 2: 18h	UD 5: 20h	UD 8: 15h	
UD 3: 10h	UD 6: 14h	UD 9: 6h	
		UD 10: 18h	
TOTAL HORES MÒDUL			155h

CURS DE TEMPORITZACIÓ ORDINÀRIA. TEMPORITZACIÓ APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ	
UD 1: 19h	UD 4: 10h	UD 7: 17h	
UD 2: 15h	UD 5: 24h	UD 8: 13h	
UD 3: 15h	UD 6: 10h	UD 9: 13h	
UD 10 (1a part): 4h	UD 10 (2a part): 4h	UD 10 (3a part) : 11h	
TOTAL HORES MÒDUL			155h

13.4 Promoció de la salut i suport psicològic al pacient

Els continguts del mòdul tenen una duració total de 130 hores. En la temporització especial, aquestes 130 hores es distribueixen al llarg de dos trimestres amb una càrrega horària de 7 hores setmanals. S'han organitzat en 11 unitats didàctiques ordenades i seqüenciades per tal d'afavorir la seva comprensió lògica, per tal de que l'aprenentatge es construeixi des dels aspectes generals als més complexes. S'exposa a continuació la seqüenciació i distribució temporal dels continguts.

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. Els processos psicològics
2. La persona i la seva personalitat
3. Psicologia del desenvolupament humà
4. La comunicació en l'entorn sanitari i la relació d'ajuda
5. El rol professional i l'atenció sanitària
6. La malaltia i l'hospitalització
7. Reaccions emocionals davant la malaltia
8. L'atenció als pacients en les diferents etapes de desenvolupament i a les famílies
9. El pacient agut i crònic
10. El final de la vida
11. Educació per a la salut. Mètodes i mitjans.
12. La programació sanitària

TEMPORITZACIÓ ORDINÀRIA APROXIMADA

1 ^a AVALUACIÓ	2 ^a AVALUACIÓ	3 ^a AVALUACIÓ
UD 1: 14h	UD 4: 12h	UD 8: 12h
UD 2: 14h	UD 5: 10h	UD 9: 10h
UD 3: 14h	UD 6: 8 h	UD 10: 12h
	UD 7: 8 h	UD 11: 8h
		UD 12: 8h
TOTAL HORES MÒDUL		130h

TEMPORITZACIÓ ESPECIAL APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ
UD 1: 12h	UD 8: 10h
UD 2: 10h	UD 9: 10h
UD 3: 18h	UD 10: 10h
UD 4: 12h	UD 11: 10h
UD 5: 10h	UD 12: 12h
UD 6: 8 h	
UD 7: 8 h	
TOTAL HORES MÒDUL	130h

13.5 Tècniques d'ajuda odontològica-estomatològica

Els continguts del mòdul tenen una duració total de 130 hores. En la temporització especial, aquestes 130 hores es distribueixen al llarg de dos trimestres amb una càrrega horària de 7 hores setmanals. S'han organitzat en 11 unitats didàctiques ordenades i seqüenciades per tal d'afavorir la seva comprensió lògica, per tal de que l'aprenentatge es construeixi des dels aspectes generals als més complexos. S'exposa a continuació una proposta de seqüenciació i distribució temporal dels continguts:

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. L'equip de salut dental.
2. Consultori de salut bucodental.
3. Anatomia general de la cavitat bucal. Estructura de les dents.
4. Patologia dental.
5. Prevenció bucodental.
6. Instrumental odontològic I.
7. Instrumental odontològic II.
8. Els materials dentals.
9. Desinfecció i esterilització a la clínica dental.
10. Ergonomia.
11. Radiologia dental.

TEMPORITZACIÓ ORDINARIA APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ
UD 1 i 2: 15h	UD 5: 15h	UD 8 i 9: 20h
UD 3: 20h	UD 6: 15h	UD 10: 10h
UD 4: 10h	UD 7: 10h	UD 10: 15h
TOTAL HORES MÒDUL		130h

TEMPORITZACIÓ ESPECIAL APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	
UD 1: 10h	UD 7: 15h	
UD 2: 10h	UD 8: 10h	
UD 3: 20h	UD 9: 10 h	
UD 4: 10h	UD 10: 10h	
UD 5: 10h	UD 11: 10h	
UD 6: 15h		
TOTAL HORES MÒDUL		130h

13.6 Formació i orientació laboral

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. La relació laboral
2. El contracte de treball
3. La jornada laboral i la retribució
4. Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball
5. Participació dels treballadors a l'empresa
6. La seguretat social
7. La salut laboral
8. La gestió de la prevenció a l'empresa
9. Els riscos professionals
10. La carrera professional
11. El procés de cerca de treball

TEMPORALITZACIÓ ORDINÀRIA APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ	
UD 1: 6h	UD 4: 6h	UD 8: 6h	
UD 2: 6h	UD 5: 6h	UD 9: 6h	
UD 3: 6h	UD 6: 6h	UD 10: 5h	
	UD 7: 6h	UD 11: 6h	
TOTAL HORES MÒDUL			65 h

TEMPORALITZACIÓ ESPECIAL APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	
UD 1: 6h	UD 7: 6 h	
UD 2: 6h	UD 8: 6h	
UD 3: 6h	UD 9: 6h	
UD 4: 6h	UD 10: 5h	
UD 5: 6h	UD 11: 6h	
UD 6: 6h		
TOTAL HORES MÒDUL		65h

13.7 Relacions a l'entorn de treball

UNITATS DIDÀCTIQUES

1. El fenomen de la comunicació
2. La comunicació a l'empresa
3. Motivació laboral
4. Lideratge
5. Organització i direcció de reunions
6. Solucions de problemes i presa de decisions als grups
7. La negociació a l'empresa

TEMPORALITZACIÓ ORDINÀRIA APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ	
UD 1: 25h	UD 4: 14h	UD 6: 16h	
UD 2: 20h	UD 5: 20h	UD 7: 6h	
UD 3: 10h			
TOTAL HORES MÒDUL			65h

TEMPORITZACIÓ ESPECIAL APROXIMADA

1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	
UD 1: 10h	UD 5: 10h	
UD 2: 10h	UD 6: 8 h	
UD 3: 9h	UD 7: 110 h	
UD 4: 10h		
TOTAL HORES MÒDUL		65 h

14. CONTINGUTS CONCEPTUALS, PROCEDIMENTALS I ACTITUDINALS

En la programació d'aula, els continguts dels diferents mòduls s'hauran de distribuir en les unitats didàctiques i desglossar-se en conceptes, procediments i actituds. En ella també es farà constar la temporització, els criteris d'avaluació i qualificació, les activitats que es realitzaran i com s'avaluarà a l'alumnat.

15. ENSENYAMENTS MÍNIMS

Es consideren ensenyaments mínims els objectius generals del cicle, les capacitats terminals, criteris d'avaluació i els continguts bàsics establerts en el *Real decreto 546/1995, de 7 de abril* per el qual s'estableix el títol de tècnic en cures auxiliars d'infermeria i els corresponents ensenyaments mínims.

16. MÈTODES PEDAGÒGICS

El sistema educatiu actual es concep com un procés constructiu gradual de l'aprenentatge i per això intentarem aplicar un criteri lògic que parteix del més simple per arribar al més complex, del que és general fins al més particular i que situa els fets i conceptes que volem que s'aprenquin en un àmbit professional molt concret: el sanitari.

Aquest cicle formatiu ha de donar a l'alumne eines per participar activa, crítica i democràticament en la societat que l'envolta i ha de contribuir al seu desenvolupament personal. Es per això que es donarà especial importància a treballar els procediments, per tal d'aconseguir un ús funcional de la terminologia i de les tècniques pròpies del camp professional sanitari, una capacitat per ser autònoms, per aprendre per sí mateixos i per treballar en equip. Per aconseguir-ho, cal partir d'un aprenentatge sistemàtic i ordenat dels continguts.

No hem d'oblidar tampoc la necessitat de plantejar l'aprenentatge de les actituds com a part essencial del currículum d'aquest cicle formatiu, que té com a un dels eixos fonamentals la relació i la comunicació amb les persones que s'han d'atendre. La vinculació entre les actituds i la formació acadèmica i personal de l'alumnat es fa evident en aspectes com el respecte per les normes, el treball en equip, la igualtat i el respecte davant les diferències socioculturals i d'opinió, l'adquisició d'habilitats socials, l'autonomia, ordre i mètode en el treball, etc.

Sempre es procurarà utilitzar una metodologia que fomenti la participació i el treball dels propis alumnes. El punt de partida vendrà donat per una explicació inicial, amb actitud dialogant, per part del professorat. En la mesura que sigui possible s'aplicaran immediatament els conceptes explicats mitjançant les activitats d'aprenentatge programades i finalment es faran les correccions o es posarà en comú el treball realitzat.

Pel que fa a les estratègies metodològiques del professorat, prèviament a l'explicació de la unitat didàctica, procurarem contextualitzar el tema i relacionar-ho amb altres temes o mòduls, determinant quines són les idees prèvies que l'alumnat en té. Durant l'explicació, presentarem primer els continguts més generals, intentant donar una visió de conjunt i partirem d'allò que és conegut per arribar al desconegut. Cercarem varietats d'exemples, els justificarem i

tractarem de diversificar el material i recursos en la presentació dels continguts. Posteriorment a l'explicació, extraurem les idees claus i conclusions-resum i tractarem de comprovar la comprensió dels alumnes amb preguntes pertinents. Al mateix temps, s'aniran realitzant activitats de desenvolupament i d'aplicació on proporcionarem tota l'ajuda necessària per a dur-les a terme.

A més a més, serà molt interessant treballar a classe pel·lícules, documentals o vídeos i discutir les conclusions obtingudes, així com lectures i debats en relació amb els continguts tractats. També s'inclouran supòsits pràctics, representacions, simulacions o role-playing de casos basats en els continguts dels diferents mòduls.

La metodologia, durant aquest curs, podrà variar en funció del nivell d'alerta en que ens trobem, que vindrà determinat per l'evolució de la pandèmia, d'acord amb el que estableixin les autoritats educatives i sanitàries en cada moment.

16.1 Estratègies metodològiques que s'han de tenir més en compte

Ens basarem en una sèrie d'estratègies metodològiques interconnectades entre sí.

Estratègia	Comentari
Enfocament interdisciplinari dels continguts	Quasi tots els coneixements estan interrelacionats. Per tant, una temporització es imprescindible. Els mòduls transversals veuen aquest fet accentuat.
Classe com un diàleg permanent	S'ha d'aconseguir un ambient agradable de treball i s'ha de potenciar el diàleg per tal de fer més viable l'aprenentatge.
Activitat constructiva per part de l'alumnat	L'aprenentatge s'articula a través d'un procés de construcció del coneixement, on l'alumne és el seu principal protagonista
Equilibri entre fets concrets i adquisició terminològica	Es important, a través de la pràctica, fer veure la importància real de cada aspecte, sigui terminològic o no. El vocabulari ajuda a expressar al tècnic les seves feines.
Oferiments d'aprenentatges significatius	Es important seleccionar dins la gran quantitat de matèria possible a impartir, la que sigui realment

	necessària per aconseguir un aprenentatge significatiu per assolir les capacitats terminals proposades.
Utilització de varietat de tècniques, recursos, textos per al comentari i d'activitats	Llibres de text, revistes d'infermeria, diaris locals i nacionals, DVDs, Internet...
Maneig del material bàsic clínic	
Garantia de la funcionalitat dels aprenentatges	Tots els coneixements programats tenen per objectiu una capacitat terminal determinada, entesa com la possibilitat que té una persona per desenvolupar una determinada funció dins la seva professió.
Memorització comprensiva	L'aprenentatge purament après de memòria no és el més adient, però el procés de memorització és necessari. Hi ha que facilitar la memorització comprensiva
Reforç dels aprenentatges pràctics	Els aprenentatges deuen articular-se fonamentalment en torn dels procediments i de les actituds

16.2 Activitats d'ensenyament/aprenentatge

Les activitats d'ensenyament/aprenentatge s'han de dissenyar, aplicar i planificar de manera que permetin assolir els continguts i, per tant, els objectius. Han d'incloure unes tècniques, uns recursos i una seqüenciació adequades.

Les activitats s'han de basar en els principis metodològics i han de respondre a les següents finalitats: partir del nivell de desenvolupament de l'alumne, assegurar la construcció dels aprenentatges significatius, desenvolupar la capacitat d'aprendre a aprendre, promoure la participació activa, desenvolupar la capacitat crítica, procurar la motivació i aconseguir un equilibri entre cert individualisme, certa competitivitat i un alt grau de cooperativisme.

➤ **Activitats que s'han de realitzar a classe**

La tipologia de les activitats d'aprenentatge, que es duran a terme dins l'aula, requerirà de l'organització de l'alumnat en diferents modalitats d'agrupament, per realitzar-les, s'haurà d'escollir l'agrupament més adient per cada tipus d'activitat. Així, algunes activitats s'hauran de realitzar en gran grup, d'altres en grup mitjà (col·loquial) o en petit grup i d'altres de forma individual.

Activitat	Freqüència
Inducció-motivació	Normal
Coneixements previs	Bastant freqüent.
Desenvolupament, d'aplicació	Normal
Síntesi-resum	Normal
Consolidació	Normal
Ampliació	Poc freqüent
Avaluació	Normal

➤ **Activitats que s'han de realitzar a casa**

Les activitats realitzades a classe s'han de complementar amb altres que els alumnes hauran de treballar de forma més individual fora del aula. Aquestes activitats els ajudaran a internalitzar i fixar els continguts treballats a classe i per tant, a assolir els objectius programats en les unitats didàctiques.

Activitat	Freqüència
Activitats, exercicis.	Freqüent
Lectures i treballs al respecte	Poc freqüent
Treballs de recerca i/o investigació	Relativament freqüent
Manualitats	Poc freqüent
Preparació de continguts de les unitats didàctiques	Freqüent

16.3 Observacions

Els alumnes tenen una procedència prou variada. Per tal d'intentar homogeneïtzar un poc les situacions inicials d'aprenentatge és precís proporcionar certs coneixements inicials.

17. AVALUACIÓ

17.1 Sistemes d'avaluació.

L'avaluació, entesa com a part integrant del procés educatiu dels alumnes, ha d'orientar de forma permanent el seu aprenentatge i contribuir a millorar el rendiment. Per aconseguir-ho, l'avaluació ha de ser contínua, flexible, integral i sistemàtica i ha d'estar atenta a la consecució dels propòsits formatius, es a dir, al grau d'aprenentatge o d'adquisició de les competències professionals.

L'avaluació ha de ser contínua i individualitzada, això pressuposa l'observació sistemàtica dels processos que s'esdevenen a l'aula i l'adequació de les programacions i de les metodologies a les necessitats dels alumnes.

Les activitats d'avaluació proposades a cada unitat han de servir per regular i millorar els aprenentatges i el grau d'assoliment de les capacitats terminals, en correspondència amb els objectius programats i els continguts que s'hi han tractat.

En la sessió introductòria de cada una de les unitats didàctiques es duran a terme una sèrie d'activitats inicials, que serviran per avaluar el grau de coneixements previs de l'alumnat i ens proporcionaran una base per a la prioritització i adaptació de les estratègies d'ensenyament a les seves necessitats.

Es durà un registre de l'evolució de cada alumne/a, amb dades obtingudes de l'observació sistemàtica, en les quals es tindran en compte aspectes com ara la realització i correcció de les tasques encomanades i de les activitats d'aprenentatge, la participació en classe, el treball en equip, la presentació dels treballs, l'organització del material amb neteja i ordre, les actituds de respecte cap als altres...

L'avaluació sumativa es realitzarà a partir de la informació reflectida en aquest registre individualitzat i de les proves objectives, que ens aportaran les dades necessàries per a l'avaluació del procés formatiu.

Els criteris de qualificació no aniran en cap cas, destinats únicament a mesurar els continguts conceptuals, sinó que han de tenir en compte també el domini dels procediments i l'adopció d'actituds. Les activitats d'avaluació han de ser elaborades de tal manera que ens permetin comprovar si en finalitzar les unitats didàctiques s'han assolit els objectius proposats.

Nota: Els instruments d'avaluació s'adaptaran a les necessitats del moment i als diferents nivells d'alerta.

17.2 Instruments que s'han d'aplicar

Tant presencialment com On-line

Instrument	Conceptes	Procediments	Actituds
a) Observació sistemàtica			
- Llistes de control		Sí	Sí
- Registre anecdòtic	Sí	Sí	Sí
- Diaris de classe		Sí	Sí
b) Anàlisi de les produccions de l'alumnat			
- Monografies		Sí	Sí
- Resums, esquemes, mapes conceptuals		Sí	Sí
- Quaderns de classe		Sí	Sí
- Realització d'activitats, casos pràctics	Sí	Sí	Sí
c) Intercanvis orals amb l'alumnat			
- Diàlegs		Sí	Sí
- Entrevistes		Sí	Sí
- Debats		Sí	Sí
d) Proves específiques			
- Objectives	Sí	Sí	
- Obertes	Sí	Sí	
- Interpretació de dades	Sí	Sí	
- Activitats d'aplicació, casos pràctics	Sí	Sí	

17.3 Criteris de qualificació

El nombre de convocatòries per mòdul és de 4 excepte per el d'FCT que són només 2. De les quatre convocatòries dues són presencials i dues no presencials. Les convocatòries es perden si l'alumne no s'hi presenta.

Els alumnes que promocionin però hagin obtingut en l'avaluació final (primera convocatòria presencial) una nota inferior a 5, s'hauran d'examinar en una segona convocatòria al mes de juliol o setembre o al juny en el cas de 2n curs de temporització especial (convocatòria no presencial). Els alumnes d'un curs que no promocionin en 1ª convocatòria no tindran dret a la 2ª convocatòria (no presencial)

Es pot demanar l'anul·lació voluntària de la matrícula, per motius degudament justificats, amb una antelació mínima de dos mesos abans de l'avaluació final del mòdul o mòduls. Només, en casos degudament justificats de malaltia o accident greu es podrà demanar l'anul·lació de la matrícula en qualsevol moment. L'anul·lació voluntària comportarà la pèrdua de reserva de plaça en el centre per al curs següent.

En el cas de què l'alumne hagi assistit al 50% o més de les classes i tingui una avaluació actitudinal negativa no podrà anul·lar la convocatòria.

L'avaluació serà contínua i l'assistència obligatòria, perdent-se el dret a l'avaluació si no s'assisteix a les classes i causant baixa d'ofici, segon el cas, del mòdul, mòduls o de tot el curs

L'acumulació per part de l'alumne de més d'un 10% de faltes injustificades contínues o d'un 15% de faltes injustificades discontinúes implicarà la pèrdua del dret a ser avaluat en el mòdul o en el curs i, per tant, es perdrà el dret a seguir matriculat en el mòdul o en el curs causant baixa d'ofici.

En el cas que les faltes siguin justificades, s'estudiarà cada cas de forma individualitzada (es valorarà entre altres coses, la càrrega horària del mòdul i l'actitud de l'alumne) per aplicar les mesures adients (pèrdua d'avaluació contínua, baixa d'ofici, renúncia de mòdul, baixa voluntària). De manera general, quan les faltes d'assistència superin el 25%, encara que siguin justificades, es perdrà el dret a ser avaluat i l'alumne causarà baixa

d'ofici en el mòdul o en el curs.

La manca de puntualitat (3 retards no justificats) tindrà la consideració de falta

L'alumne/a haurà de justificar les faltes d'assistència lliurant la documentació adient al seu tutor/a durant la primera setmana després de la seva incorporació. **La feina no és considera falta justificada.** Es consideraran faltes d'assistència justificades els casos següents:

- Mort d'un familiar.
- Accident.
- Deure inexcusable. Tramitació de documents oficials, presentació a proves o exàmens, citacions judicials.
- Ingrés hospitalari propi o de familiar de 1r grau.
- Malaltia de l'alumne/a degudament justificada.
- Cita mèdica de l'alumne/a.
- Altres faltes justificades que l'equip docent acordi com a vàlides i no siguin faltes d'assistència reincidents.

La nota final de l'avaluació s'obtindrà tenint en compte la valoració dels conceptes, dels procediments i de les actituds. S'haurà d'obtenir una qualificació mínima de 5 en els conceptes, procediments i actituds per poder fer la mitjana i obtenir una avaluació global positiva:

- Els exàmens o proves objectives contemplaran tant els coneixements conceptuals com els procedimentals.
- Els conceptes i els procediments representaran un 80 % de la nota global de l'avaluació i es valoraran mitjançant les proves objectives, les proves pràctiques i els treballs.
- La realització dels exercicis de classe i els treballs trimestrals es valoraran depenent de la seva importància i representaran entre un 10% i un 20 % de la nota de l'avaluació.
- Cada professor determinarà, en els seus mòduls i en cada unitat didàctica, els percentatges de valoració que correspondran als conceptes i als procediments.
- Els treballs s'hauran de lliurar en la data establerta. La falta de puntualitat en el

lliurament es penalitzarà i depenent del criteri de cada professor.

- No es podrà sortir d'una prova d'avaluació fins que hagin passat 15' i no es podrà entrar si ja ha sortit algú de la mateixa. Si no ha sortit ningú passats 15 minuts i s'arriba tard, sense motiu justificat, el professor valorarà les circumstàncies i decidirà si deixa entrar o no a l'alumne/a. Si aquest és reincident no se'l deixarà entrar.
- L'actitud es valorarà sobre un 20% de la nota global de l'avaluació.
- De manera general serà necessari obtenir com a mínim un 5 en cada prova realitzada per poder fer la mitjana i per aprovar l'avaluació.
- En casos particulars i sempre segons el criteri del professor/a, es podria treure la nota mitjana de l'avaluació sense haver aprovat totes les proves, sempre i quan la qualificació obtinguda en alguna d'elles no sigui inferior a 4. Si en la mateixa avaluació hi ha dos o més exàmens per davall de 5 no es farà mitjana i l'avaluació corresponent quedarà suspesa.
- Les preguntes tipus test restaran si es contesten malament. El percentatge que es restarà dependrà del nombre de respostes.
- D'acord amb el projecte lingüístic de Centre en els exàmens que són a redactar es llevaran 0.10 punts per faltes d'ortografia. En total es podran restar fins a 2 punts. També es tindrà en compte l'adequació i la coherència dels escrits.
- *Totes les activitats complementaries proposades durant el curs (Xerrades, sortides, visites...) i les tasques vinculades són obligatòries i avaluables. No assistir a aquestes activitats de manera injustificada tindrà una repercussió negativa en la valoració en el mòdul o mòduls corresponents.

En els mòduls de TBI, TAO i HMHNM es valorarà la destresa pràctica dels alumnes, el seguiment dels protocols i els continguts procedimentals mitjançant l'avaluació contínua i sistemàtica dels alumnes o bé amb una prova pràctica del mòdul a cada avaluació. La valoració serà "apte" o "no apte". És necessari tenir un "apte" per aprovar el mòdul. En el cas de què un alumne/a demostrï una especial destresa en la realització dels procediments, es podrà valorar amb un "Apte+" i es reflectirà en la nota final, pujant-la fins a 0,5 punts. Si la nota és "no apte" és suspendrà l'avaluació, encara que els exàmens teòrics estiguin aprovats.

Es podran gravar en vídeo les actuacions dels alumnes i les proves pràctiques amb

finalitat didàctica.

Les activitats d'avaluació han de ser elaborades de tal manera que ens permetin comprovar si en finalitzar les unitats didàctiques s'han assolit els objectius proposats. És per això que les proves escrites d'aquests mòduls més pràctics, i sobre tot en els mòduls de TBI, HMHNM i TAO hauran de constar de preguntes de tipologia variada: de desenvolupament i/o descripció, vocabulari, interpretació de dades i gràfiques, identificació de materials i instruments (*visum*), de relacionar, supòsits pràctics... En aquests tres mòduls el format de les preguntes i qüestions de les proves no podrà ser només de tipus test.

És necessària una actitud positiva, correcta i respectuosa amb els companys i amb els professors. Es considera imprescindible una actitud adequada dels alumnes per poder titular i desenvolupar, en el futur, la seva tasca professional de forma satisfactòria. Els aspectes que es tindran en compte a l'hora de valorar l'actitud seran els següents:

- Responsabilitat en el treball: assistència, puntualitat, constància, compliment de les normes i responsabilitats.
- Iniciativa i autonomia.
- Participació en el treball en equip.
- Ordre, mètode i pulcritud en les feines, amb els materials, en l'aparença personal...
- Empatia i conducta assertiva.
- Acceptació de les crítiques
- Respecte cap als altres i igualtat davant les diferències.

L'incompliment dels protocols COVID-19 establits com a prevenció al pla de contingència del centre s'hauran de complir escrupolosament. No seguir-los supondrà una falta greu i una valoració de 0 en l'actitud.

S'haurà de vestir adequadament, seguir i/o adquirir hàbits higiènics bàsics i mantenir cura de l'aparença personal.

S'han d'aprovar totes les avaluacions per aprovar el mòdul. Tenir una avaluació aprovada no implica necessàriament haver superat o recuperat les anteriors. Considerem que els continguts pertanyen a blocs diferenciats i per tant el fet d'assolir uns no implica haver superat els altres. Queda a criteri de cada professor incloure o no continguts impartits i

treballats en avaluacions anteriors dins de les diferents proves.

Copiar o facilitar que altres companys copiïn a un examen suposarà per l'alumne perdre el dret a presentar-se a les proves parcials i s'haurà d'examinar de tots els continguts del mòdul en un examen global al final de curs (juny o febrer en el cas del grup de 2n d'horabaixa). El fet de copiar es considerarà una falta greu. Plagiar un treball també es penalitzarà, podent ser valorat com no lliurat o amb un zero.

Gravar i/o difondre imatges, vídeos o àudios sense consentiment explícit del professor/a es considerarà una violació de la llei de propietat intel·lectual i dels drets d'imatge. Aquest fet tindrà la consideració de falta molt greu i podrà arribar a tenir conseqüències legals.

*Durant aquest curs 2021-2022, les activitats complementàries i extraescolars aniran dirigides a l'alumnat en els escenaris d'ensenyament presencial o semipresencial i seguiran les mesures contemplades per les autoritats educatives i sanitàries en el moment de fer-se.

Les activitats extraescolars que impliquin la participació simultània d'alumnes de diferents grups estables només es podran dur a terme quan es garanteixi que es pugui mantenir la distància d'1,5 entre ells.

17.4 Sistema de recuperacions i promoció

L'alumnat que no hagi assolit les capacitats terminals de les diferents unitats al llarg del curs tindrà dret a presentar-se a unes proves finals de coneixements escrites i/o pràctiques. Superar aquestes proves els servirà per recuperar les parts suspeses durant el curs i aprovar en 1ª convocatòria (presencial). Aquestes proves es duran a terme en un examen a final de curs (febrer o juny). Queda a criteri de cada professor incloure o no continguts impartits i treballats en avaluacions anteriors dins de les diferents proves per tal de recuperar les parts no superades durant el curs.

En els mòduls que es realitzin més de dues proves escrites per avaluació (conceptes i procediments), els alumnes que suspenguin dues o més d'elles hauran de recuperar tota l'avaluació.

En el cas de les proves pràctiques (procediments), l'alumne s'examinarà, a final de curs, de totes les proves no superades o no realitzades.

Els alumnes amb més de tres exàmens parcials suspesos al llarg del curs o amb dues o més avaluacions, s'hauran de presentar a una prova final de recuperació que inclourà continguts conceptuals i procedimentals de totes les unitats didàctiques.

Les proves de recuperació es valoraran amb una nota que no podrà superar el 5.

Si un alumne/a no es presenta a una de les proves parcials es considerarà suspesa aquesta part i haurà de presentar-se a les proves de recuperació finals. El professor/a, excepcionalment i només una vegada per mòdul, segons el seu criteri o el de l'equip educatiu, podrà donar-li l'opció de fer-la al reincorporar-se sempre i quan justifiqui degudament la seva absència per una de les següents causes:

- Mort recent d'un familiar
- Accident
- Deure inexcusable, citació judicial
- Ingress hospitalari propi o de familiar en 1r grau
- Malaltia degudament justificada

Si la nota obtinguda per l'alumne en les proves de recuperació es inferior a 5 es considerarà suspesa la 1ª convocatòria (presencial). La nota màxima que es podrà obtenir en una prova de recuperació serà de 5.

La promoció al curs següent o per accedir a l'FCT es decidirà en l'avaluació final (1ª convocatòria de juny o de febrer en el cas de 2n curs)

Només els alumnes suspesos que promocionin, amb algun/s mòdul/s, tindran l'opció de presentar-se a la 2ª convocatòria que es realitzarà al mes de juliol o setembre (o de juny en el cas de 2n curs) i que consistirà en una prova global del mòduls suspesos.

En 1r curs l'alumne/a que promocioni amb algun mòdul suspès, tindrà dret a renunciar a la convocatòria de juliol o setembre en un termini determinat del qual s'informarà a l'alumnat. En el grup de 2n de temporització especial s'haurà de renunciar abans del 30 d'abril.

Per poder promocionar caldrà haver superat els dos mòduls professionals de **Tècniques bàsiques d'infermeria i/o Higiene del medi hospitalari i neteja del material**.

L'alumne podrà promocionar amb mòduls pendents de superar només quan la suma de la seva càrrega horària no superi el 30% del total d'hores del curs i sempre i quan hagi superat els mòduls de TBI i HMHNM

Els alumnes que no promocionin hauran de repetir curs i matricular-se únicament dels mòduls suspesos, sempre i quan superin el percentatge d'hores aprovades requerit per no perdre la plaça.

Els alumnes que promocionin a 2n curs, amb algun/s mòdul/s pendent/s de 1r curs, es podran matricular de tot 2n i dels mòduls pendents de 1r. Al setembre l'alumne podrà donar-se de baixa dels mòduls que decideixi. Si els mòduls de 1r i 2n coincideixen en horari, hauran de renunciar obligatòriament a algun/s del/s mòdul/s en modalitat presencial que siguin coincidents. Es recomanarà renunciar als de 2n curs.

L'alumne que promocioni a 2n podrà decidir ser avaluat, dels mòduls pendents, a final de curs de manera no presencial (sense assistir a les classes). S'haurà de sol·licitar al setembre la renúncia a l'assistència presencial. Aquesta convocatòria es considerarà no presencial.

Per accedir al mòdul d'FCT (pràctiques formatives) s'han d'haver aprovat tots els altres mòduls i l'accés es decidirà en l'avaluació final.

Per titular s'hauran d'haver aprovat tots els mòduls

18. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Atendre la diversitat de l'alumnat és un dels principis de la tasca docent i això, significa que cal valorar les diferències individuals pel que fa a les capacitats, els interessos i les motivacions que presenta el grup concret amb què ens disposem a treballar.

Aquesta atenció a la diversitat es manté en quatre nivells diferents: la programació, les activitats, els materials i les estratègies metodològiques del professorat.

En la programació del cicle formatiu, cal tenir en compte que hi ha una sèrie de continguts de gran abstracció; això fa que no tots els alumnes assoleixin amb la mateixa facilitat, rapidesa i intensitat els continguts tractats. Per aquest motiu, ens hem de plantejar allò que volem que l'alumnat sigui capaç de fer en acabar cada unitat didàctica, és a dir, s'han de determinar uns objectius didàctics mínims que són aquells que tots els alumnes haurien d'assolir.

La categorització que es fa de les activitats també possibilita tractar la diversitat dels alumnes. Les activitats de cada unitat són la base de l'aprenentatge i constitueixen el mínim imprescindible per garantir l'aprofitament de les unitats. Per a l'adaptació de les activitats d'aprenentatge tindrem en compte les següents consideracions:

- Augmentar les explicacions per iniciar i organitzar l'activitat.
- Treballar en parelles o petit grup.
- Augmentar el temps de realització.
- Variar el grau de complexitat procurant incloure activitats per a diferents nivells d'assoliment (activitats de reforç i activitats d'ampliació).
- Diversificar les opcions de resposta (exposició oral, elaboració de murals, presentacions, respostes curtes, etc.).

La selecció dels materials que caldrà utilitzar és també una eina útil per atendre les diferències individuals. La utilització de materials de reforç i d'ampliació, materials elaborats pel professor, llibres de consulta, articles, materials audiovisuals, programes d'ordinador, etc., permetran també atendre la diversitat en funció dels objectius que ens haguem fixat.

18.1 Adaptacions curriculars

En cap cas, l'adaptació curricular que pugui necessitar un alumne amb necessitats educatives especials, podrà afectar la desaparició d'objectius relacionats amb competències professionals necessàries per aconseguir la competència general per la qual capacita el títol. S'han de respectar les capacitats terminals de cada mòdul professional. Els criteris d'avaluació, asseguraran un nivell suficient de consecució de capacitats corresponents.

19. ORDENACIÓ ACADÈMICA.

Curs en horari d'horabaixa amb temporització especial

PRIMER CURS	N ^a	MÒDUL PROFESSIONAL	D.B.C.	HORES/SETMANA
	1	Tècniques bàsiques de infermeria	350 h	11
	2	Higiene del medi hospitalari i neteja de material	155 h	5
	3	Operacions Administratives i documentació sanitària.	65 h	2
TOTAL HORES SETMANALS/ CURS				18
SEGON CURS	4	Promoció de la salut i suport psicològic al pacient.	130 h	7
	5	Relacions en el equip de treball.	65 h	3
	6	Formació i orientació laboral	65 h	3
	7	Tècniques de ajuda odontològica / estomatologia.	130 h	7
	8	Formació en centres de treball.	440 h	
TOTAL HORES SETMANALS/ CURS				20
TOTAL HORES CICLE			1.400h	

Curs en horari de matí amb temporització ordinària

PRIMER CURS	N ^a	MÒDUL PROFESSIONAL	D.B.C.	HORES/SETMANA
	1	Tècniques bàsiques de infermeria	350 h	11
	2	Higiene del medi hospitalari i neteja de material	155 h	5
	3	Operacions Administratives i documentació sanitària.	65 h	2
	4	Promoció de la salut i suport psicològic al pacient.	130 h	4
	5	Relacions en el equip de treball.	65 h	2
	6	Formació i orientació laboral	65 h	2
	7	Tècniques de ajuda odontològica / estomatologia.	130 h	4
	8	Formació en centres de treball.	440 h	
TOTAL HORES SETMANALS / CURS				30
TOTAL HORES CICLE			1400h	

20. FUNCIONAMENT DEL DEPARTAMENT

20.1 Membres del departament

Nom	Situació	Càrrec
Yolanda Gómez Pérez	Funcionària de carrera	Professora Cos Tècnic F.P. Secretària
Alicia Salamanca Palmer	Funcionària de carrera	Professora de secundària Cap de departament, tutora grup C i FCT
M ^a Antonia Benítez Coll	Funcionària interina	Professora de secundària. ½ jornada
Josep Borràs Vives	Funcionari en pràctiques	Professor Cos Tècnic de FP Tutor grup A
Teresa Cañellas Coll	Funcionària interina	Professora Cos Tècnic de FP Tutora grup B
Magdalena Flexas Porcel	Funcionària interina	Professor de secundària ½ jornada

20.2 Repartiment de mòduls

Nom	Mòduls	Grups
Teresa Cañellas Coll	Tècniques bàsiques d'infermeria TAO, FCT (grup D)	A i B 1r curs matí i d'horabaixa D FCT
Yolanda Gómez Pérez	Tècniques d'ajuda odontològica Secretària	C 2n curs horabaixa
Alicia Salamanca Palmer	Promoció de la salut i suport psicològic al pacient. Higiene del medi hospitalari i neteja del material Formació en centres de treball	B i C 1r i 2n curs d'horabaixa D FCT
Magdalena Flexas	Promoció de la salut i suport psicològic al pacient. Operacions administratives i documentació sanitària. FCT (2 hores)	A i B 1r curs matí i horabaixa
Josep Borràs	Tècniques bàsiques d'infermeria Higiene del medi hospitalari i neteja del material	A i B 1r curs matí i horabaixa
María Antonia Benítez Coll	Formació i orientació laboral Relacions en el equip de treball.	A i C 1r curs matí i 2n curs d'horabaixa

20.3 Reunions de departament

Dia	Hora
dimarts	12.00 h a 13.00 h

20.4 Relacions amb altres Departaments

1. Departament de serveis a la comunitat
2. Orientació

20.5 Avaluació de la pràctica docent

Presentació d'enquestes a l'alumnat per tal de contrastar l'efectivitat de la nostra activitat docent i poder avaluar-la.

21. RECURSOS I MATERIAL DIDÀCTIC. UTILITZACIÓ DE LES TIC. COMPETÈNCIA DIGITAL.

El material de referència per a les classes serà el llibre de text (imprès i/o digital) seleccionat per al curs corresponent o els materials i apunts elaborats pel professor. De vegades els continguts dels llibres poden resultar excessivament complexos o excessivament senzills per a determinats alumnes, per la qual cosa, la nostra tasca implicarà la selecció i preparació del material a treballar dins i fora de l'aula.

Durant aquest curs es preveu com eina indispensable la utilització de les TIC per a l'ensenyament dels diferents mòduls. Les activitats han de ser pautades i guiades pel professorat, s'ha d'orientar als alumnes en la recerca d'informació en xarxa, en la seva anàlisi i tractament raonat per tal d'evitar que aquest treball es converteixi en un procés de retallar i aferrar indiscriminadament.

Utilitzarem l'aula virtual Moodle o Google Classroom com a mitjà per l'ensenyament i com eina de comunicació entre alumnes i professors. A través d'aquests entorns virtuals inclourem informacions de tipus acadèmic (dates d'exàmens i avaluacions, criteris d'avaluació, criteris de qualificació, objectius del mòdul, etc.), així com materials, apunts o presentacions elaborats pels professors, activitats i enllaços a vídeos o pàgines webs d'interès i qualssevol altre informació complementària que es consideri adient. També es poden plantejar dubtes, lliurar feines i corregir-les, pautar treballs, realitzar proves d'avaluació...

Així mateix, utilitzarem el correu electrònic corporatiu per comunicar-nos amb els alumnes.

[En l'escenari dels nivells d'alerta 3 i 4, tant en l'ensenyament semipresencial com totalment a distància, s'establiran videoconferències amb els grups classe mitjançant Google meet o ZOOM.](#)

Així mateix utilitzarem altres recursos i aplicacions com poden ser Nearpod, Kahoots, Youtube, Ed-puzzle, Instagram i altres que ens ajudaran a consolidar els coneixements i a dinamitzar les classes.

És evident que per a poder utilitzar tots aquests mitjans, els alumnes han de disposar tant a l'aula com a casa d'ordinadors o altres dispositius electrònics per al treball en línia i se'ls ha de procurar la **competència digital** suficient. És per això que es posarà a disposició dels alumnes unes classes d'introducció a les TIC per aquells que presentin majors dificultats.

Alguns dels continguts que es podran treballar, tant en aquestes sessions específiques com en les dels diferents mòduls, són:

- Ús del correu electrònic.
- Ús del Moodle.
- Ús Classroom.
- Ús d'altres aplicacions com nearpod, kahoot...
- Coneixements bàsics sobre el processador de textos.

També disposarem d'altres materials tradicionals com una petita biblioteca d'aula amb llibres de text, llibres especialitzats, enciclopèdies, diccionaris i atlas, videoteca, premsa diària...

21.1 Tipus de material que s'ha d'emprar

Tipus de material	Grau previst d'utilització
Material fungible	Important
Equips audiovisuals	Important
Equips informàtics	Important
Material reprogràfic	Important (Fotocòpies)
Llibres, llibres digitals i publicacions	Important
Material de tallers	Important

21.2 Llibres de text recomanats als alumnes

Mòdul	Títol	Autors	Editorial	ISBN	
TBI	Tècniques Bàsiques d'infermeria (Edició 2019)	Cardelús, R. <i>et al.</i>	Macmillan Professional	Català: 978-84-17218-70-6 Castellà: 978-84-17218-69-0	Obligatori
HMHNM	Higiene del Medi Hospitalari i Neteja del Material (Edició 2019)	Cáceres, E.; García de la Parra, T.A. i Pérez, A.M.	Macmillan Education	Català: 978-84-17218-74-4 Castellà: 978-84-17218-73-7	Obligatori
HMHNM	Cuaderno de Higiene del medio hospitalario	Mónica Martínez <i>et al.</i>	Editex	Castellà: 978-84-9771-6505	Obligatori
OADS	Operacions Administratives i Documentació Sanitària.	Losada, M.A. i Bruguera, J.	Macmillan Professional	Català: 978-84-17218-76-8 Castellà: 978-84-17218-75-1	Obligatori
TAO	Tècniques d'Ajuda Odontològica i Estomatològica (Edició 2019)	Cardelús, R. <i>et al.</i>	Macmillan Education	Català: 978-84-17218-72-0 Castellà: 978-84-17218-71-3	Obligatori
PSAPP	Promoció de la salut i recolzament psicològic del pacient (Edició 2017)	Ballano, F. i Esteban, A.	Editex	Català: 978-84-9161-032-8 Castellà: 978-84-9161-031-1	Obligatori Grup de matí Recomanable per al grup de tarda
Diccionari	Diccionario médico Masson	VV.AA.	Masson, S.A.	Castellà: 978-84-4580-486-5	Recomanable matí i tarda
RET	Relacions en l'equip de treball	Gago, M.L. i Escalante, E.	McGraw Hill	Català: 978-8448147662	Recomanable matí i tarda
FOL	FOL per a personal sanitari i sociosanitari	Maya, A.M. <i>et al.</i>	Altamar	Català: 978-84-16415-72-4	Recomanable matí i tarda

22. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Activitat/ Taller/ Xerrada amb professionals del món laboral	GRUP		
	A (1r Matí)	B (1r horabaixa)	C (2n horabaixa)
Xerrada primers auxilis (EQUES)	3r trimestre	3r trimestre	
Visita Hospital Psiquiàtric	1r trimestre		1r trimestre
Visita hospital Sant Joan de Déu o un altre centre sociosanitari	1r trimestre	1r trimestre	
Xerrada cures pal·liatives (a càrrec de psicòlegs especialistes)	2n trimestre		2n trimestre
Visita servei d'Esterilització (Hospital Son Espases)	3r trimestre	3r trimestre	
Xerrades S.A.E (sindicat d'Auxiliars)	2n trimestre		2n trimestre
Xerrada d'antics alumnes	3r trimestre		2n trimestre

22.1 Observacions

Les activitats complementàries i extraescolars seguiran les mesures contemplades per sanitat en el moment de fer-se.

Si la situació epidemiològica ho permet al llarg del curs, també es durien a terme La visita i estada (2/3 dies) a la Llar d'ancians de Calvià (Grups A i C, 2n trimestre), la visita a un centre de salut (Grups A i B, 1r trimestre) i el taller de mobilitzacions de pacients (Grups A, B i C, 3 r trimestre)

Tenint en compte la complicada situació que vivim i que totes les activitats tenen relació amb l'àmbit sanitari o sociosanitari, la realització i temporització concreta de totes les activitats quedaran subjectes i pendents de les ràtios i de la disponibilitat de les diferents empreses, associacions i dels conferenciants. Així mateix, La temporització podrà variar en funció de la situació epidemiològica.

A. Escenari nova normalitat (nivell d'alerta 0) i nivells d'alerta 1 i 2: aquest és un programa orientatiu de les activitats i sortides complementàries que es realitzaran en l'escenari de total presencialitat.

B. Escenari dels nivells d'alerta 3 i 4:

- En aquest cas l'ensenyament hauria de passar a ser semipresencial i es prioritzarien aquelles activitats que puguin dur-se a terme presencialment per subgrups, en el centre educatiu o a distància.
- Si excepcionalment s'hagués de suspendre tota l'activitat lectiva presencial quedarien també suspeses totes les activitats complementàries, excepte aquelles que siguin susceptibles de poder dur-se a terme On-line.

Al llarg del curs poden sorgir activitats no previstes i si el departament considera que són interessants per la formació dels alumnes i si les circumstàncies ho permeten s'afegiran com activitats complementàries i quedaran reflectides a la memòria final del curs.

A més a més, en l'escenari de nova normalitat (nivell d'alerta 0) i nivells d'alerta 1 i 2, es participaria en totes les sortides i activitats programades a nivell general en el Centre

APROVACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

DILIGÈNCIA:

Per fer constar que en data 28 de setembre de 2021 s'ha aprovat, per unanimitat, la present programació en reunió del departament amb l'assistència dels següents membres:

Teresa Cañellas Coll

Yolanda Gómez Pérez

Josep Borràs Vives

Magdalena Flexas Porcel

Marian Benítez Coll

Alicia Salamanca Palmer

Cap de departament de sanitat

Calvià, a les 14 h del 28 de setembre de 2021